

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 május 17, péntek

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 134. szám

Kétmillió német vesz részt a namuri csatában

A németek főcélja az Albert-csatornán való átkelés és a szövetségesek hátbatámadása -- A németek megsemmisítettek egy francia gépesített hadosztályt

Bulgária szigorúan megőrzi semlegességét

Berlinből jelentik: Hesse alezredes, katonai szakértő a Völkischer Beobachterben »A franciaországi betörés« címmel cikket írt, amelyben ismerteti a Belgiumban és Északfranciaországban harcoló német seregek helyzetét. Sikerült hát — írja — a Franciaországba való betörés is. Ez a harmadik döntő eseménye az első háborús hétnek. Az első volt a holland vár elfoglalása, a második Belgium több, mint felének megszállása és a tengerpartra lörtént gyors kirohanás. Az a pillanat, amelyben sikerült Rotterdamban és az Északi Tenger kijáratának más pontjain megvetni lábunkat, új fenyegetést jelent Anglia számára. Azon mult a dolog, hogy a légi uton idevetett, először aránylag gyenge csapatoknak támogatást nyújtunk. A holland hadsereg igyekezett ezt megakadályozni, azonban sikertelenül.

A Maas és az Albert-csatorna melletti állások elvesztése és Liège eleste új, súlyos helyzetet teremtett a belga hadsereg számára is. A belga hadsereg kénytelen volt fontos, természetes védelmi vonalakat feladni. Különös figyelmet érdemel az előretörés Namurtól északra. Ez ugyanazt az előnyt szerzi meg, mint Hollandia elfoglalása. Ugyanis egyfelől hajóhadunk közelebb hozta a német hadsereget és a német légi erőket az angol ellenséghez, másfelől ez az előretörés megnehezíti ellenségeink számára annak a fenyegetésnek beváltását, hogy megszállják a német hadvezetés szempontjából annyira fontos Rajnavidéket és Ruhrvidéket.

Kisebbségi jelentőségű ugyan a Maas felé és a Maason át való előretörés, de nem tagadható, hogy büszkeség dagasztotta minden német katonát a keblét, amikor tegnap újra francia földre lépett — írja Hesse alezredes.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS

Berlinből jelentik: A német védőerő főparancsnoksága közli:

Hollandiában a német csapatok a meghódolási tárgyalások befejezése után bevonultak Hágába és Amszterdamba. Belgiumban az ellenség az antwerpeni erődben, a Diel-állásban és a namuri erődben felvette a harcot. Namurtól délre nyugatra a német hadosztályok

további sikereket értek el a Maas nyugati partján és újból vereséget mértek a francia páncélos erőkre. Sedantól délre a német csapatok visszaverték a francia elmentáadásokat, amelyeket igen nehéz páncélokocsikkal intéztek. Több igen nehéz páncélokocsi megsemmisült. A Mosel és a Rajna között, Sarlauternnél nyugatra és Lautenburg közelében sikerült a német állásokat előbbre helyezni.

A német légi haderő május 15-én is nagyszámu géppel támadta meg az ellenséges csapatokat és azok közlekedési összeköttetéseit, Mentoszlopokat és csapatösszevadásokat, valamint sok ellenséges páncélokocsi felitálatokkal megsemmisítettek. A légi harcokban 46 ellenséges gépet lőttünk le, a tűzéréség pedig két további gépet. Az ellenséges repülőterek ellen intézett támadásokkal a földön is számos repülőgépet tettünk tönkre. Az ellenség összeszervezése május 15-én 98 repülőgéppel szem-

ben 18 német repülőgéppel történt.

A holland és belga partok előtti tengeren a német repülőgépek bombatalálatokkal elsüllyesztettek két torpedórombolót és 3 kereskedelmi hajót, köztük egy 12.000 tonnás gőzöst. Egy német tengeralattjáró megtorpedózott egy tartálygőzöst és egy felfegyverzett kereskedelmi hajót.

Ellenséges repülőgépek az elmúlt éjjel is behatoltak Nyugatnémetországba. Több bombát tervszerűen ledobtak. A bombák jelentéktelen anyagi kárt okoztak, néhány polgári személyt megöltek és megsérültek. Katonai pontokat nem támadtak meg és nem is találtak el.

Narviknál a német csapatok újra visszaverték az ellenséges támadásokat és súlyos veszteségeket okoztak. Narviktól északra messze előretolt, biztosított állásaikat a kiadott parancsnak megfelelően jobban összevonták.

A namuri csata

Washingtonból jelentik: Az United Press különtudósítója jelent a belga harctérről: A kedden Namurkörnyékén megindult ütközetben német részről 2 millió ember vesz részt. A németek főcélja az Albert-csatornán való átvonulás, mert ha ez teljes mértékben sikerül, akkor csakugyan hátbatámadhatják a szövetséges haderőket. A Maastól északnyugat felé való német előnyomulás sikere esetén az ellenséget kiszorítják Brüsszelből és számára csak két út marad: vagy a tengerhez vagy Franciaország felé. Az utóbbi esetben a Mauban-vonalnál nincsenek teljesen kiépített erődvonalak, hanem csak egyes őrzött pontok, amelyek nem nyújtanak egybefüggő állásokat. Minden a most megkezdődött nagy csata eredményétől függ, amelynek hevesége óráról-órára erősödik.

A NÉMET ÉS FRANCIA TANKOK HARCA

Berlinből jelentik: Illetékes katonai részről a német és francia páncélos kötelékek Namurtól észak-

keletre lezajlott és francia vereséggel végződött ütközetével kapcsolatban közlik, hogy a foglyok beszámolója szerint a német légi haderő és a páncélos kötelékek teljesen felmorzsolták a harcban résztvevő francia gépesített hadosztályt.

FRANCIA HIVATALOS JELENTÉS

Párisból jelentik: A csütörtök délelőtti francia hivatalos jelentés így hangzik:

A Namurtól Sedan vidékéig folyó harc a mindkét részről harcra barmetett gépesített egységek és légi haderők részvételével mozgóháboru jellegét öltötte. Felsőbb katonai érdek parancsolja, hogy ezidőszertint folyamatban levő hadműveletekről pontos értesüléseket ne közöljenek.

ANGOL HADIJELENTÉS

A franciaországi angol haderő főhadiszállása közli: Szerdán sikeresen feltartóztattunk erős német támadásokat. Amióta a német támadás megindult, repülőink és légelhárító tűzéréségünk 124 ellenséges repülőgépet pusztított el. Az angol légi haderő az elmúlt éjszaka eddig példátlan arányu támadást in-

tézett országutak és vasutvonalak ellen. Repülőink egész éjszaka tevékenykedtek és több tonna bombát dobtak le azokra a vonalakra, amelyek az ellenséges erőket támogatják a támadásban. A bombák több helyen tüzet és robbanást okoztak.

Az angol légügyi minisztérium közlése szerint az angol légi haderő az elmúlt éjszaka a Rajnától keletre hatalmas támadást hajtott végre az ellenség ama vasutvonalai és útjai ellen, amelyek a Hollandiában, Belgiumban és Luxemburgban indított támadást támogatták. A légi haderő tevékenysége egész éjszaka tartott.

AZ AMERIKAI BEAVATKOZÁS LEHETŐSÉGE

Washingtonból jelentik: A holland fegyverletétel következtében több amerikai lap nyíltan az Egyesült Államok esetleges közbelépéséről ír. A Newyork Herald annak a véleményének ad kifejezést, hogy Amerika belép a háboruba.

A washingtoni külügyminisztérium közölte, hogy keddre virradó éjjel óta szünetel a kábel- és drótnélküli összeköttetés a brüsszeli és a hágai amerikai nagykövetséggel.

BULGARIA NEM ENGED AT IDEGEN CSAPATOKAT

Szófiából jelentik: Popov külügyminiszter az United Press tudósítója előtt kijelentette, hogy Bulgária álláspontja az, hogy békét akar. Ha Bulgária bármelyik szomszédja bajba kerülne, Bulgária semmit sem tesz, hogy ebből magának előnyt szerezzen. Bulgária nem akar résztvenni semmiféle balkáni vagy dunai frontban. Végül megcáfolta azt, hogy az ankarai angol nagykövet előterjesztéseket tett, hogy Bulgária álljon a szövetségesek oldalára és engedje meg idegen csapatok átvonulását. Ez — mondotta Popov külügyminiszter — teljesen összeegyeztethetetlen Bulgária semlegességével.

Roosevelt újabb békelelépése

Mussolininak szerdán reggel átadták Roosevelt üzenetét – A La Manche csatorna főbbé nem nyújt védelmet Anglia számára – írja a Stefani-iroda

Newyorkból jelenti az Avala: A Newyork Times értesülése szerint Roosevelt elnök az Egyesült Államok római nagykövete útján érintkezésbe lépett Mussolini miniszterelnökkel. A lap úgy tudja, hogy Roosevelt elnök lépése közvetítő jellegű. A lap a továbbiakban azt írja, hogy az elnök lépéséről semmiféle hivatalos közleményt nem adtak ki. Mussolini válasza még nem érkezhetett meg Washingtonba. Egyébként amerikai hivatalos körökben meglepődéssel mutatnak rá arra, hogy a Conte di Savoia olasz óceánjáró gőzös elindult Genovából Newyorkba.

A Newyork Times újabb jelentésében azt írja, hogy Roosevelt elnök kedden, valamivel éjfél előtt állította össze Mussolinihez intézett üzenetét. Megelőzően Roosevelt legszűkebb környezetének tagjaival tanácskozott. Philipps római amerikai nagykövet szerdán reggel nyújtotta át Mussolini miniszterelnöknek Roosevelt üzenetét. Az amerikai külügyminisztérium körében a közvetítésről semmiféle felvilágosítást nem adnak és a Newyork Times hírére sem meg nem erősítik, sem nem cáfolják.

ÉLÉNK DIPLOMACIAI TEVÉKENYSÉG WASHINGTONBAN

A Havas-iroda jelentése szerint washingtoni diplomáciai körökben az utóbbi napokban rendkívül élénk tevékenység tapasztalható. Az egyes országok diplomáciai képviselői rendszeresen felkeresik a külügyminisztériumot, hogy tájékozódjanak a nemzetközi helyzetről. Washingtoni diplomáciai körökben általános az a meggyőződés, hogy a mostani és a jövő hét döntő fontosságú a háború továbbfolytatása szempontjából. Ezekben a körökben az Egyesült Államok hatásos segélynyújtásáról is szó csik. St. Quentin francia nagykövet szerdán hosszabb megbeszélést tartott Welles külügyi

államtitkárral a nemzetközi helyzetről.

WELLES ÓVATOS

Argentína — mint ismeretes — indítványt terjesztett a pánamerikai szövetség elé az amerikai államok semlegességének felülvizsgálása tárgyában. Az argentin nagykövet szerdán Welles külügyi államtitkárral tanácskozott erről az indítványról. Érdeklődő diplomáciai körök szerint Welles nagyon óvatosságot mutatkozott és azt az óhaját juttatta kifejezésre, hogy engedjenek több időt ennek az indítványnak tanulmányozására. Megjegyezte, hogy az Egyesült Államok semlegességét a kongresszus állapította meg.

Amerika nemzetvédelme

Washingtonból jelenti az Avala: Az Európából érkező hírek miatt az amerikai minisztériumok egész sor új nemzetvédelmi hitelt kérnek. Woodring hadügyminiszter hozzájárult a hadianyagbeszerzések céljaira szolgáló félmilliárd dolláros póthitelhez tekintettel arra, hogy az Egyesült Államok belső termelése nem elegendő.

A szenátussal közölték, hogy az amerikai repülőgépgyárak egy éven

belül 17.000 repülőgépet termelhetnek. Roosevelt elnök aláírta azt a törvényt, amelynek célja a toborzás fokozása háború esetén.

Az amerikai hajógyárak elnöke kijelentette a törvényhozás tengerészeti bizottságában, hogy — a hadihajóépítés meggyorsítása érdekében — a munkaidőt nemcsak a hajógyárakban, hanem az egész iparban növelni kell.

Washingtoni illetékes körökből jelentik, hogy

Roosevelt elnök a hadsereg céljaira 726 millió, a haditengerészet céljaira pedig 250 millió dollár újabb póthitelt kér. Ezek a hitelek a következő célokra szolgálnak:

1. Harcikocsik, tüzérség, léghárító ágyúk, önműködő fegyverek és más hadianyag beszerzése 150.000 főnyi haderő és 250.000 tartalékos számára.
2. A tényleges haderőt 15.000 fővel növelik és 7000 új hadirepülőgépet képeznek ki.
3. Siettetik az épülő hadihajók befejezését, valamint a tengerészeti pilóták kiképzését.
4. A hitel végül az Egyesült Államok Panama, Haway és Portorico partvédelmének megerősítésére és
5. kétszáz új, négymotoros bombázógép beszerzésére szolgál.

A német haderő a La Manche csatorna felé tart

Rómából jelenti az Avala: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a következőket írja: Anglia elég nagy hasznot húzott áldozatai szerencsétlenségéből, amidőn megszerzte a lengyel és norvég aranyat és

megszállta a Faröer-szigeteket, továbbá Izlandot és egyes gazdag holland birtokokat az Antillákon. Mindez azonban nem pótolja a nagy veszteségeket, mert

a norvégiai és hollandiai német győzelemmel Anglia helyzete az Északi-tengeren nagy mértékben megrendült. Németország légi és tengerészeti támaszpontjait Skandináviától egészen Hollandiáig terjesztette ki. A német csapatok a La Manche-csa-

torna irányában folytatják flandriai vállalkozásukat, ami Anglia számára nagy veszedelemet jelent, különös tekintettel a német légi haderő fölényére. Angliának, amelynek területe évszázadok óta nem volt harcok színhelye, meg kell állapítania, hogy a csatorna főbbé semmiféle biztosítást sem jelent számára. Az új helyzetből az a következtetés vonható le, hogy a háború kiterjesztése az angol politika nagy hibája volt.

ROOSEVELT MA BESZÉL

Washingtonból jelenti az Avala: A Havas-iroda közlése szerint Roosevelt elnök pénteken a kongresszushoz üzenetet intéz a hadügyi költségvetés felemelése tárgyában. Az elnök személyesen szólal fel a kongresszusban. Beszédét Amerika, sőt talán az egész világ rádióállomásai is közvetítik.

BRÜSSZEL NEM NYILT VÁROS

Berlinből jelenti az Avala: A német főparancsnokság a következő közleményt adta ki:

A belga kormány május 10-én külügyminisztere, valamint a berlini amerikai nagykövet útján kijelentette, hogy Brüsszel nyílt város. Ez a kijelentés nem felel meg a valóságnak. A német felderítő repülő-

gépek az utóbbi napokban megállapították, hogy Brüsszelben különböző fegyvernemekhez tartozó csapatok vonultak át és a brüsszeli vasúti csomóponton is katonai szállítmányok haladtak keresztül. Mindezek alapján a német főparancsnokság nem tekintheti többé Brüsszelt nyílt városnak. Abban az esetben, ha a belga kormány komolyan gondol arra, hogy megkímélje Brüsszelt a háború borzalmaitól, nyomban be kell szüntetnie minden csapatszállítást, a csapatok átvonulását, valamint az erődítési munkálatokat.

A német légi haderő támadásai kizáróan katonai célpontok ellen irányulnak. Ha a jövőben Brüsszelben katonai tevékenység folyik, a német légi haderő ez ellen támadást intéz. Ennek minden következményéért azokat terheli a felelősség, akik a várost katonai célokra használták fel.

Csapatereősítések Görögországban

Athénből jelentik: A görög hadügyminisztérium hivatalosan közli esütörtök reggel, hogy a helyzet következtében nagyobb csapategységeket küldött az albán határon szolgálatot teljesítő csapatok megerősítésére.

A hadügyi államtitkár személyesen utazott a helyszínre, hogy a végrehajtott védelmi intézkedéseket és a csapatok felvonulását ellenőrizze. Athénben közölték, hogy éjfél óta megszünt az északi irányú telefonösszeköttetés.

AZ ANGOL PAPPÖNÖVENDÉKEK ELHAGYJÁK RÓMÁT

A Havas-iroda jelentése szerint esütörtök délelőtt a kanadai, skót és angol pappönvendékek elhagyták Rómát és Angliába utaztak.

Rómából jelentik: Az olasz lapok athéni jelentése szerint valamennyi Görögországban tanuló egyiptomi diák felszólítást kapott kormányától, hogy még május vége előtt térjen vissza Egyiptomba. Hasonló felszólítást kapott a Görögországban tartózkodó többi egyiptomi alattvaló is.

Washingtonból jelentik: Az Associated Press jelentése szerint az amerikai külügyminisztérium a nyugat- és déleurópai államokban élő amerikai állampolgárokhoz felszólítást intézett, utazzanak vissza az Egyesült Államokba. A külügyminisztérium ezzel kapcsolatban közölte, hogy intézkedéseket tesz abban a irányban, hogy az amerikaiak az Egyesült Államok hajóin utazhassanak haza.

A SZÖVETSÉGES HAJÓHAD GYAKORLATA

A Reuter-iroda kairói jelentése

szerint a szövetségesek hajóhada esütörtökön Alexandria magasságában nagyszabású hadgyakorlatba kezdett. Az egyiptomi partokról jól lehet hallani az ágyuzást.

VASGYÜJTÉS NÉMETORSZÁGBAN

Berlinből jelentik: Németországban az összes vállalatoknál felhasználatlanul vagy félig feldolgozott állapotban levő vasat és acélt az állam rendelkezésére kell bocsátani, ha erre hadiszempontból nincs az illető vállalatnak szüksége. Ezzel a hadiipar ismét nagyobb mennyiségű vashoz jut.

HOLLAND NAPILAP PÁRISBAN

Párisból jelentik: A Maas című napilap május 5-től kezdve Párisban jelenik meg.

DEGRELLET FRANCIAORSZÁGBA SZÁLLITOTTÁK

Szerdán Dunquerque felől, Lillen keresztül 78 polgári fogoly érkezett a brüggei belga fogházba, egy nagy társaságépkecsin. A foglyok között volt Leon Degrelle, a belga rexista párt vezére, valamint két más belga vezető. A letartóztatottakat még aznap délután tovább szállították Franciaországba.

A CONTE DI SAVOYA ELINDULT AMERIKÁBA

A Stefani-iroda genovai jelentése szerint a Conte di Savoia olasz óceánjáró gőzös szerdán este Genovából teljesszámu utassal a fedélzetén elindult Newyork felé.

Változatlan hevességgel tombol a sedáni csata

A németek három helyen törték át a francia vonalakat – A helyzet 1918 márciusához hasonlít – A német légi haderő a holland tengerparton új támaszpontokat nyert

Párisból jelenti a Havas-iroda: A németek a szerdai nap folyamán rendkívül erős csapatokkal intéztek támadást a Namur és Sedan közötti arcvonal ellen. A támadást repülőgépek és páncélos hadosztályok támogatták. A német támadások főcélja a sedáni körzet. Itt a német páncélos hadosztályoknak három helyen sikerült francia területre behatolni. A francia és német gyalogság, továbbá a harcikocsik és repülőgépek között ezen a területen nagy csata folyik.

Szerdán délután hat órakor a helyzet még bizonytalan volt. Francia katonai körök lehetségesnek tartják, hogy a német páncélos csapatok elég mélyen benyomultak ugyan francia területre, de nem támogatta őket gyalogság, mert a francia gyalogság komolyan fenyegeti az ellenséget. Az új helyzet következtében a francia főparancsnokság szakított az állóharc módszerével és a nyílt terepen való küzdelemre tért át. (A. A.)

holland tengerészeti erők főparancsnokává Seeland tartományban.

A HOLLAND ÉS BELGA HARCTER

Londonból jelenti az Avala: A Reuter-iroda harctéri különtudósítója szerint az angol expedíós haderő szerdán valamennyi holland és belga arcvonalon kemény küzdelmet vívott. A legerősebb harc Louvain közelében folyt. Franciaországból a határon át állandóan nagy erősítések érkeznek. Az elmúlt éjjel több légi riadó volt. Egy északfranciaországi városkát teljes 30 percen át bombáztak. A bombá-

A németek óriási tömegeket vetnek harcra

Párisból jelenti a Reuter-iroda: A francia hadügyminisztérium képviselője szerdán este újságírók előtt kijelentette, hogy a Maas folyó mentén, Namur és Sedan között nagy és borzalmas ütközet folyik. A harc szerdán egész napon át tartott. Az ellenség óriási tömegeket vet harcra és az egész arcvonalon támad. A németek aránylag csekély tüzéréstet használnak, de gépesített osztagaik nagy gyorsasággal haladnak előre. Ezenkívül rengeteg német repülőgép vesz részt a harcokban és géppuskatűz alá veszi a francia gyalogságot. A francia gyalogság derekasan megállja a helyét, de a túlerő elől néhány ponton kénytelen volt visszavonulni.

A szerdai nap folyamán a német harcikocsi osztagok Sedantól délre, a Maas balpartján három helyen törték át a francia vonalakat. A francia harcikocsik gyalogság támogatása mellett ellentámadásba mentek át. A német és a francia gyalogság között közelharcra került a sor.

ELFOGLALT FRANCIA TÁMASZPONTOK

Berlinből jelentik: A német sajtó szemtanu személyes élményét közli arról, miként sikerült a német gyalogosoknak elfoglalni a Maginot-vonal előtti térségen 12 megerősített francia támaszpontot és miként ejtettek foglyul 92 marokkói katonát. Az illető elmondta, hogy több kilométeres nehéz terepen kellett előnyomulni és erős ellentámadással kellett szembeállni. A köd és a hajnali derengés leple alatt haladó német gyalogság délelőtt tíz órakor ért a francia állások közelébe. Ekkor megkezdődött a német tüzérés heves előkészítő tüzelése, majd ennek befejeztével harcra lépett az

előnyomuló német gyalogság. A németek kézigranátokkal vágtak utat a drótkadályok között. Rövid küzdelem után sikerült az első, szorosan egymás mellett fekvő állásokat elfoglalni. A franciákról bebizonyult, hogy nehezen legyőzhető ellenfelek.

A harc ezután órák hosszat tombolt. A németek heves küzdelem után elfoglalták a 12 erős ellenséges támaszpontot. Elfogtak 92 marokkói katonát és 2 francia tisztet. A franciák közül sokan elesetek és sokan megsebesültek. Ezzel a harci cselekménnyel a németek a megerősített erdőt megtisztították az ellenségtől és a német állásokat több kilométerrel előbbre helyezték.

A Maginot-vonal sértetlen

Párisból jelentik: A Havas-iroda a hadműveletekhez szerdán este a következő megjegyzéseket fűzte:

A francia védelmi erővonal, amelyen keresztül a német gépesített oszlopok Sedan vidékén nagyerejű támadással behatoltak, nem tartozik a Maginot-vonalhoz. A Maginot-vonal egész terjedelmében sértetlen. Montmedy vidékétől az Északj Tengerig megerősített betonfedezékek húzódnak. A németek ezek ellen indították támadást a Maas mentén, Sedantól Namurig. Itt a németek jejtényes erőket vetettek harcra. Ezek a támadás során erős segítséget kaptak a légi haderőtől, amely bombázta a francia gyalogságot. Egyidejűen — a Lengyelországban használt harci módszert követve — hatalmas páncélos egységek indultak

támadásra. A francia gyalogság szembenézett a támadással, azonban néhány ponton kénytelen volt visszavonulni a páncélos egységek heves támadásai elől. Katonai körökben úgy vélik, hogy a helyzet 1918 márciusához hasonlít.

ALÁÍRTÁK A HOLLAND HADSEREG MEGHÓDOLÁSÁRÓL SZÓLÓ JEGYZŐKÖNYVET

Berlinből jelenti az Avala: A német főparancsnokság és a holland hadsereg és tengerészet főparancsnoksága szerdán délelőtt 11 órakor aláírta a holland hadsereg meghódolásáról szóló jegyzőkönyvet.

Londonból jelentik: A londoni holland követség szerdán este a következő közleményt adta ki: Öfelsege, Hollandia királynője van Destal tengernagyot nevezte ki a

A német légi haderő újabb támaszpontjai

Berlinből jelenti az Avala: A német távirati iroda közli: A holland fegyveres erő meghódolt a német nyomás előtt. Még ha Nagy britannia valóban segítséget nyújtott volna Hollandiának, ez sem lett volna hatásos, mert a gyors német csapatok és a légi haderő nagyon gyorsan elzárta a tengeren a Belgiumból Hollandiába vezető átjárókat. Ez hadászati szempontból azt jelenti, hogy a német légi haderő most a norvégiai támaszponton kívül még sokkal kedvezőbb és Anglia középpontjához közelebb eső támaszpontokkal rendelkezik a holland partvidéken. A német csapatok minden tengerparti térfelére közelebb hozza az Angliára mérendő csapatát. Az a tény, hogy a német csapatok a Maginot-vonal északi meghosszabbítását az első rohammal áttörték, újból azt mutatja, hogy a korszerű erőrendszer nem állhat ellent a jól felszerelt ellenfélnek.

Hivatalos közlemény a magyarországi behívásokról

Budapestről jelenti az Avala: A Magyar Távirati Iroda a következő közleményt adta ki:

A székesfehérvári és kassai hadtestet mozgósították. A hadtestek legénysége 50 illetve 70 százalékban a nemrég visszacsatolt területekről kerül ki, amelynek lakossága még nem szolgált a magyar hadseregben. A mozgósítás célja a különböző fegyvernemek gyakor-

lata. Ugyanebből a célból néhány gépesített csapatot és lovasdandárt is mozgósítottunk. Normális időben ezek a behívások összel történnek, mai körülmények között azonban nem lehetett őszig várni, hanem ki kellett használni a tavaszi mezőgazdasági munkálatok befejezése és az aratás közti időszakot.

A mozgósított hadtesteket nem küldték egyik határra sem. A kassai hadtest Kassa környékén tartózkodik. A határvidéki osztagokat nem mozgósították, ami ugyancsak Magyarország békés szándékainak bizonyítéka. Egyébként a mozgósítás csak részleges és semmi különösebb jelentősége nincs. A mai légkörben, amikor minden szomszédos állam hasonló intézkedéseket tett, összesen két magyar hadtest mozgósításából a béke semmiféle veszélyeztetésére sem lehet következtetni.

BUDAPEST ELÉGEDETLEN A SZLOVÁK HATÁR ELZÁRÁSA MIATT

A beográdi »Politika« tegnap reggeli számában a következőket közli:

»Az utóbbi időben a Magyarország és Szlovákia közötti viszonyban mind nagyobb feszültség észlelhető, amit legutóbbi beszédében nyíltan is kifejezésre juttatott gróf Csáky külügyminiszter, a felsőházban megtartott beszédében, amikor a szlovákiai magyar kisebbség ügyében hozzá intézett interpellációra válaszolt. A viszony mindinkább rosszabbodott, úgy hogy Szlovákia el is zárta határát

Magyarország felé, még a múlt hét szombatján. Ez az intézkedés tegnapig érvényben volt, ami nagy elégedetlenséget keltett itteni politikai körökben.

Ugyanakkor köztudomásúvá vált, hogy Szlovákia 23-47 év között behívta a tartalékosokat. Ugyanazon információk szerint a szlovák nacionalisták katolikus püünkösdi másnapján nagy tüntető gyűlést akartak rendezni Magyarország ellen, de ezt a gyűlést május 19-re halasztották.

Mindez nagy elégedetlenséget keltett Magyarországon és itt azt mondják, hogy ennek komoly következményei is lehetnek.

Megfáradásnál
vegyen be 1-2
ASPIRIN
tablettát
Nincs más orvosság
„Aspirin” elnevezéssel, csak
a „Bayer”-féle Aspirin.
Gyf. reg. pod 5. br. 37692 od 22. XII. 1937.

zásnak számos polgári halottja és sebesültje van.

A noviszádi légvédelmi bizottság összeírja a város egész lakosságát Minden háztulajdonosnak gondoskodnia kell légvédelmi fedezékről

Noviszád város légvédelmi bizottság élénk tevékenységbe kezdett, hogy szükség esetén a város passzív védelmét biztosítsa. A bizottság névre szóló felszólítást küldött mind azoknak a férfiaknak, akik nem katonakötelesek, hogy vasárnap

május 19-én reggel 7 órakor jelentkezzenek a légvédelmi besorozás közlése céljából.

A tűzoltósághoz beosztottak a Nycogoseva utcában a városi tűzoltóságon, a kémiai csapatokhoz beosztottak pedig a régi báni palotában jelentkeznek.

A bizottság egyúttal értesíti a város lakosságát, hogy a napokban megkezdik a lakosság újbóli összeírását abból a célból, hogy megállapítsák, a város kiürítése esetén hány emberről, gyerekekről stb. kell gondoskodni és hányan maradhatnak a városban. Az összeírást városi tisztviselők, tanítók és diákok végzik.

Minden házba bemennek és a ház valamennyi lakóját kivétel nélkül összeírják.

A háztulajdonos felelős azért, hogy minden lakója és a lakók családjának minden tagja az összeíró iverkerüljön. Ha a háztulajdonost nem találják otthon, valamelyik lakójánál hagyják az összeíró iveret és azt a háztulajdonos köteles három napon belül beszolgáltatni a bizottságnak a Kr. Alekszandra uca 21 szám első emeleten lévő irodájában.

Noviszád város minden lakójának saját érdeke, hogy bekerüljön a nyilvántartásba, mert

a város kiürítése esetén csak azokról gondoskodnak, akiket összeírtak.

Aki az összeírás elvégzése után lakást változtat, az nemcsak a rendőrgazgatóságon tartozik a bejelentést elvégezni, hanem a légvédelmi bizottság irodájában is.

A háztulajdonosokat újlag felhívja a bizottság, hogy gondoskodjanak légvédelmi fedezék létesítéséről.

Ahol pince van, ott azt alakíthatják át légvédelmi menedékhellyé úgy, hogy a ház minden nem hadköteles lakójára legkevesebb három köbméternyi levegő jusson.

Ha nincs pince, akkor fedezéket kell ásni.

Ezzel egyidejűleg minden házban ki kell jelölni külön tűzört is, aki vigyáz arra, hogy tűz ne üssön ki és gondoskodik elővigyázatossági intézkedések megtételéről. Hadköteles férfi nem lehet tűzör. Több kis ház közös tűzört állíthat. A tűzört be kell jelenteni a légvédelmi bizottságnál.

RESZLETRE ADTA EL FÉRJÉT EGY FRANCIA ASSZONY

Azt még csak értem, bár eléggé furesz. Hogy a feleség a férjét eladta. De azt nem értem: mit ér a vevőnek. Ha azt, mit vett, csak részletekben kapta?

FANYAR TÓBIÁS

Pillanatképek a Budai Dalárda jugoszláviai utjáról

A Reggeli Újság bőségesen beszámolt arról az igazán átütő és nagy sikerről, amelyet a Budai Dalárda beográdi hangversenyével elért. Az alábbi kis cikkben a dalárda utjáról adok néhány kis pillanatképet, s igyekszem megöröszíteni azt a benyomást, amit viszont a jugoszláviai ut kellett a dalosok lelkében.

Csak természetes, hogy akár a közönség, ép úgy a dalosok is el voltak ragadtatva a beográdi Nemzeti Színházban elért sikerektől, mert valóban ha a dalosok szépen énekeltek és mély hatást kellettek a közönség körében, viszont a dalosok lelkében az a spontán lelkesedés kért mély hatást, amely a közönség vastapsaiban megnyilvánult.

A dalosok vezetésében természetesen az a fogadás és kihallgatás kellett mély visszhangot, amely a Nemzeti Színház királyi páholyának fogadótermében a hangverseny szünetében zajlott le. Ripka Ferenc ny. főpolgármester a Budai Dalárda elnöke, után Eyssen Tibor miniszteri tanácsossal és Adám Jenő karnaggyal, a Zeneművészeti Főiskola tanárával együtt átvette Jankovics Velmár kultuszminiszteri osztályfőnök kezéből a magas királyi kitüntetéseket, megjelent Pavle királyi kormányzóherceg előtt a fogadószobában és köszönetet mondott a legmagasabb kitüntetésért. Ripka Ferenc nyug. főpolgármester erről elragadtatással emlékeztet meg. Elmondotta, hogy a kormányzóherceg a kihallgatás első pillanatának feszességét közvetlenségével rögtön feloldotta és a szünet egész idejében

a legnagyobb szívéllyességgel beszélgetett el Ripka főpolgármesterrel, valamint a jelenlevő Eyssen Tiborral és Adám Jenővel.

A kormányzóherceg a legnagyobb zenei szakértelemmel emlékezett meg a Dalárda teljesítményéről és őszinte meggyőződéssel jelentette ki, hogy férfikörusban ilyen nagy szabású teljesítményt eddig még nem hallott. Erre Ripka Ferenc mosolyogva jegyezte meg:

— Mélyen köszönjük az elismerését Fenség, elég nagy lehet a gyakorlatunk, hiszen már nyolcvannégy esztendeje énekelünk.

Az udvari páholy fogadótermében hűsítő italokkal és szerb ital-különlegességekkel vendégelték meg a magyar urakat. Az italokkal kapcsolatban szóba került a híres kecskeméti barackpálinka is és a kormányzóherceg megjegyezte, hogy

maga is ismeri ezt az italt és különönek tartja.

Erre Ripka Ferenc följajánlotta a fenségnek, hogy engedelmével a kecskeméti dalosok egy kulacs kecskeméti valódi barackpálinkával fogják megépni. Válaszként a másnapi opienáci kirándulás-on a királyi udvari pincészetből Leko Jovan tábornok két üveg legfinomabb borral lepte meg a Budai Dalárda vezetését.

Jellemző a kormányzóherceg

emberi közvetlenségére, hogy midőn Ripka Ferenc ny. főpolgármester cigarettára akart rágyújtani,

a kormányzóherceg saját maga kínálta meg tüzzel a főpolgármestert.

Ripka Ferenc udvariasan át akarta venni gyufát, hogy maga gyújtsa meg cigarettáját, mire a kormányzóherceg határozottan ezt mondotta:

— Nein, ich zünde an!

És személyesen adta a tüzet a főpolgármesternek.

A kormányzóherceg emberi szerénységére és nobilitására jellemző, hogy amikor beszélgetni kezdtek, elnézést kért, hogy németül nem beszél olyan jól, mint angolul vagy franciául. Meg kell jegyezni, hogy az ezután következő beszélgetésben a kormányzóherceg a legtökéletesebben beszélt németül.

Az Operaházban a magyar katonadalok arattak legnagyobb sikert. A dalosozatba igen ügyesen menetelő katonák kúrtszavát és dobpergését is beleszórták s bár ebben semmi teatralitás nem volt, mégis

frenetikus hatást ért el.

A dalokat meg kellett ismételni.

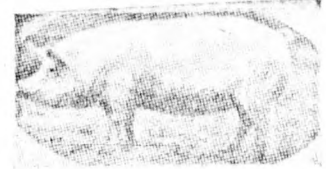
A banketten elhangzott beszédek va'amenyien a magyar-délszláv testvériséget hangsúlyozták és mind a magyar, mind a jugoszláv felszólalások igazán szívből fakadtak. Különösen nagy hatást kellett Ripka Ferenc ny. főpolgármester szombati és vasárnapi beszéde, Konjovics Petar szerb zeneszerző lelkes felszólalása, valamint a vasárnapi banketten Fülei Szántó Endre min. tanácsos magasszárnyalású pompás felszólalása.

A beszédek lefordításával Manojlovics Tódor ért el nagy sikert. Különösen akkor zugott fel a taps, mikor Ripka főpolgármester nyenyedőráz magyszerű beszédét minden jegyzet nélkül, tisztán emlékezetből szerbül interpretálta bámulatraméltó hűséggel. A fölzúgó taps egyszerre két személynek szólt: Ripkának a szónoknak és Manojlovics Tódornak, a mesteri fordítóknak.

Feledhetetlen élmény volt a dalosok részére az Avala, amelyen a szerb névtelen hős sírját koszorúzták meg, de ugyanilyen feledhetetlen élményt nyújtott a bizánci stílusban épült oplenáci fehér márványtemplom és az ott töltött órák. A templom, amelynek mozaik díszes a világ legnagyobb ilyen alkotása, őszinte csodálatot kellett a magyar vendégekben. Alekszandar király kriptája előtt

Liszt egyik fenséges kórusát énekelte el a kar, a templom főhajójában pedig a jugoszláv himnusz.

Az oplenáci szállodában őfelsége a király nevében Leko Jovan tábornok, a királyi udvar igazgatója látta vendégül a dalosokat és az ebéd során alakult ki a kirándulás legpompásabb hangulata. Szerb

PEKK-el és OSAN-al

kitűnően hizlalt

250 kilogrammos sertést kaphat ingyen

ha a noviszádi tenyészállat vásáron május 18-21-ig 12- dinarért PEKK-et és OSAN-t vesz

és magyar dalok váltogatták egymást és a vendéglátó házigazda alig akarta elengedni a dalosokat. A pattogó magyar csárdásokra még Leko Jovan tábornok is verte a taktust, szerbek és magyarok harsogva énekeltek egymás dalait.

Visszautazáskor megható fogadtatás volt a kiskörösi állomáson. A kiskörösi dalárda, a kiskörösi-ek nagy tömege, az iskolák ifjúsága zászlóval vonultak ki az állomásra és dallal fogadták a Budai Dalárdát. A dalárda hátlája jelül fősorakozott és Petőfi Sándor halhatatlan szép verssorait a Szülőföldemen című verset énekelte el Lányi Viktor megenesítésében. A dal elhangzása után kiskörösi gyermekkar énekelte, ami annyira meghatotta Adám Jenő karnagyot, hogy sirva fakadt.

Bizony, mások szemében is megjelentek a könnyek és jó magyaros módon sirva-kacagva bucsúztak a rövid tízperces találkozás után egymástól budapestiek és kiskörösi-ek.

Csuka Zoltán

Nem hozott szerencsét a lopott deszkából készített koporsó

Noviszádon adta el a lopott deszkából készített koporsókat egy bácsipetrováci asztalos

Erdekes bűnügyre vetett fényt Bácsipetrovácon egy betöréssel kapcsolatban megindított csendőri vizsgálat. Szlavka Lajos bácsipetrováci lakos feljelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki kedre virradó éjjel betört a lakásába és többezerdínár értékben különböző holmikat ellopott. A csendőrség megindította a nyomozást és súlyos gyanúokok alapján

letartóztatta Tordai János asztalost. Tordai beismerte a betörést, de a keresztkérdések alatt olyasmiket is elkönyvált, hogy a csendőrségben felébredt a gyanu: Tordai követte el azokat a betöréseket is, amik az utóbbi időben Schlésinger Ferenc fakereskedő fatelepen történtek.

Ismét megkezdődött a kihallgatás és Tordai megtört. Beismerte, hogy Schlésinger kárára sorozatos betöréseket követett el fatelepen és többezerdínár értékben gyaluatlan deszkákat lopott tőle. A deszkákból megfeszített munkáival

koporsókat készített

s azonnal elkészültük után nagyban eladta több noviszádi cégnek. A koporsó vásárló noviszádi kereskedőket kihallgatták és megállapították, hogy egyikük sem tudott arról, milyen fából készítette Tordai a nekik eladott koporsókat. A vizsgálatot és kihallgatásokat befejezte a csendőrség és tegnap Noviszádra szállította Tordait, akivel átadtak Papries és M. An. v. sz. tábornok.

HALLÓ!

A Törökországban levő Amasia város, amelyet néhány hét előtt elöntött az árvíz, ismét víz alá került. A városon kívül még sok környékbeli községet is elöntött az ár.

Bukaresti beavatott körökben úgy tudják, hogy a román diplomáciában rövidesen nagy változások lesznek. Így a jelenlegi berlini követet Ankarába nagykövetté nevezik ki.

Lebrun, a francia köztársaság elnöke, kihallgatáson fogadta van Klefens holland külügyminisztert, Dikshorn holland hadügyminisztert és Valter gyarmatügyi minisztert.

Venezuela kormánya elfogadta Uruguay kormányának javaslatát, hogy az összes amerikai államok együttesen tiltakozzanak Németországnál Hollandia, Belgium és Luxemburg semlegességének durva megsértése miatt.

A Szentszék és Portugália között megkötött konkordátum már meghozta első gyümölcsét. De Visenta de Fora bíboros palotáját az állam visszaadta az egyháznak.

A világ egyik legnagyobb olajvállalata, a «Royal Dutch Oil Company» áthelyezte központját Hágából Curacaoba.

A luxemburgi nagyhercegnő arra a táviratra, amelyet VI. György angol király intézett hozzá, a következő választ adta: »Ezekben a keserű órákban nagy örömet okozott nekem az Ön rokonszeny-kifejezése. A semlegesség és a nemzetközi törvények leglelküsemreteresebb betartása sem tudta Luxemburgot megóvni a durva támadástól és a háború borzalmaiktól. Népem és én bizunk Nagybritannia és szövetségesei segítségében, hogy visszaadják majd Luxemburnak a szabadságot és helyreállítják függetlenségét.«

New Zeland miniszterelnöke, Fraser, kijelentette, hogy mindazokat az idegeneket, akik Újzelandban államfelőrvartó munkát végeztek és így veszélyes ténykedést fejtettek ki, internálták. Fraser kijelentette, hogy a kormány nagyon jól ismeri az idegenek minden lépését és szigorúan ellenőrzi őket.

Tegnap érkezett meg Londonba a török újságírók egy csoportja. A török sajtó munkatársait a pályaudvaron lord Lloyd miniszter fogadta. Londonban igen barátságosan fogadták a török újságírókat, akik ilyen kritikus időben érkeztek meg a brit fővárosba.

Sydneji hivatalos jelentés szerint az ausztráliai bányamunkások sztrájkja véget ért. Március 11-től kezdve Ausztrália egész területén 20.000 munkás sztrájkolt.

Bulgária egész területén nagy ünnepekkel ülték meg szerdán Borisz király születésnapját. A Szveti Alekszandar Nevszki székesegyházban megtartott istentiszteleten megjelentek a kormány, diplomáciai testület tagjai, a király katonai és polgári udvartartásának tagjai és nagy néptömeg.

Hellert newyorki belga főkonzul közölte a sajtóval, hogy Hoover, az Egyesült Államok volt elnöke átvette a belga menekültek ellátásáról gondoskodó bizottság védnökségét. Hoover elnök a világháború alatt ugyanennek a bizottságnak az elnöke volt.

BUDAPESTEN

BUDAPEST 9 termálfürdőjével (23°-74° C), 60 hőforrással, 200 glaubersós gyógyforrással, napi 55 millió liter vízhozamával a legnagyobb fűdőváros.

BUDAPEST vízgázosi környezetben kevés pénzért sokat nyújt. Tökéletes békehangulat, Vasúti- és vízumkedvezmény.

Háromheti teljes ellátás a gyógyfürdők használatával a legelőkelőbb gyógyszállókban 390 és 560 pengős árban. Felvilágosítás: PUTNIK Utasági Iroda, Beograd és összes fiókjainál.

Tegnap érkezett vissza Beográdba a Moszkvában járt gazdasági küldöttség

Szovjetországban igen barátságosan fogadták a jugoszláv küldöttséget

Beográdból jelentik: Az a jugoszláv gazdasági küldöttség, amely Gyorgyevics Milorád volt pénzügyminiszter vezetésével Moszkvában tárgyalt a szovjet kormány megbíztaival a jugoszláv-szovjet gazdasági megállapodás ügyében, tegnap délelőtt érkezett vissza Beográdba. A pályaudvaron dr. Szmiljanics külügyi segédminiszter fogadta a küldöttséget, a külügyminisztérium több magasrangú tisztviselőjével együtt.

Az újságírók a küldöttség vezetőjéhez, Gyorgyevics Milorádhoz intéztek először kérdéseket a moszkvai fogadtatás és tárgyalás eredményessége ügyében. Gyorgyevics Milorád kijelentette, hogy Szovjetországban

rendkívül szívélyesen fogadták a jugoszláv küldöttség tagjait.

A tárgyalások eredményével a legteljesebb mértékben meg van elégedve.

Dr. Szmiljanics segédminiszter az újságírók kérdésére a következőket mondta:

— A szerződést azonnal közzé tesszük a nagy nyilvánosság részére, mihelyt a bizottság munkáját átadja a külügyminisztériumnak és azt ott áttanulmányozták.

Dr. Bicsanics Rudolf, aki szintén résztvett a moszkvai tárgyalásokon hangoztatta, hogy egész Szovjetországban nagy előzékenységgel találtak a jugoszláv delegáció tagjai.

Bogdánovics Luka újabb ügyét tárgyalta a szubotícai törvényszék

Heivenezet dinárból csak 21.000 dinárt fizetett ki megbízója utasítása szerint

A károsult azzal vádolja, hogy tönkretette az életét

Szubotícaról jelentik: Néhány hónappal ezelőtt megírtuk, hogy Bogdánovics Luka bácsitopolai közigazgató, a topolai Földműves Szövetkezet elnöke ellen milliók visszaélések és a szövetkezet tagjai ingatlanának betáblázása miatt eljárást indítottak. Az ügy rendkívül nagy fejtűnést keltett, mivel a visszaélések kikapartatása és körülményei katasztrofálisan érintették Topola közigazgató-társadalmát. A szubotícai törvényszék Kalezics hármastanácsa tegnap délelőtt Bogdánovics Luka egy másik ügyével foglalkozott. Bogdánovics ellen ezúttal az a vád, hogy a megbízójától kapott pénzt jogtalanul magának tartotta meg.

A vádirat szerint a közigazgató 1937 november 19-én megbízójától, Szvilár Milán dobrovojaéctól felvett egy 70.000 dináros betétkönyvet, valamint 8000 dinár készpénzt azzal, hogy Bosznics Milorádnak fizessen ki 72.000 dinárt, mely összeggel földvásárlásért tartozott Bosznicsnak Szvilár. A fennmaradó 6000 dinár Bogdánovicsot illette volna költségek és honorárium címen. A 72.000 dináros kifizetéssel szemben a közigazgató mindössze 21.000 dinárt fizetett ki Bosznicsnak költségek fejében 22.000 dinárt saját magának foglalt le, a fennmaradó 35.000 dinárt pedig szintén megtartotta. Bogdánovics a vád szerint ezenkívül Szvilár Milánra egy blanco, üres közigazgatói felhatalmazást íratott a á és utána ráhamasította, hogy Szvilár megbízásából Vukobratovics Nko'a megváltoztathatja földvásárlási szerződését.

A vádlott a vádirat felolvasása után kijelenté, hogy nem érzi magát bűnös-

nek, neki csak kára származott Szvilár ügyéből. A földvétel árát csak azért nem fizette ki Bosznicsnak, mert Szvilár megbízta, hogy ha a föld kevesebb vagy Bogdánovics úgy véli, hogy nem megfelelő, akkor

a pénz egy részét visszatartathatja. Amikor a pénzt visszatartotta, a legbecsületesebb szándékkal volt, mert Szvilárnak, mint az agráregyesület elnöke más, jobb földet akart juttatni ahelyett, amit nem vett meg. A második vádponttal kapcsolatban kijelenti, hogy Szvilár tényleg adott neki felhatalmazást arra nézve, hogy Vukobratovics megváltoztathatja földvásárlási szerződését.

A bíróság ezután rátért a bizonyítási eljárásra. A károsult Szvilár Milánt a mitrovicai fegyintézetből vezették elő. Szvilárt ugyanis 1938 augusztusában 20 évi fegyházra ítélték, mert ugyanaz év január 13-án Gornyarogaticán úgy összeszurkálta Marjunics Jócót és Burján Sztípánt, hogy mindketten beleha tak sérüléseikbe. Szvilár a tegnapi tárgyaláson kijelentette valómsága során, hogy őt

Bogdánovics anyagilag és erkölcsileg is tönkretette.

A pénzt átadta neki és nem vette meg a földet, az adott felhatalmazást ő a föld beérkezésére szánta s amikor minden ellenkezőleg alakult, elkeseredésében inni kezdett s egyszer, amikor ilyen lelkiállapotban volt, ittas fővel elkövette a kétszeres gyilkosságot. Bogdánovics tehát, miután anyagilag tönkretette, erkölcsileg is tönkretette az életét. Vallomása további részén kijelentette, hogy soha nem adott a

közigazgatóknak olyan utasítást, hogy ne fizesse ki a vásárolt földet. Eppen ellenkezőleg, ragaszkodik a földhöz és nem hajlandó átvenni más földet, mint Bosznicsét.

A tárgyalást folytatják.

Vilma királynő rádióbeszéde

Londonból jelenti az Avala: Vilma holland királynő szerdán este az angol rádióban a következő beszédet mondotta:

— Népem és én mindig azt reméltük, hogy korlátozhatjuk az európai viszályt és a jövőben megteremthetjük a tartós békét. Hő óhajításunk az volt, hogy a nemzetek között megegyezés jöjjön létre. Norvégia, a haladás és a demokrácia országa elleni könyörtelen támadás után Belgiumra és ránk került a sor. Ez a két ország a legvégsőkig kitartott szilárd semlegességi akarat mellett és többször felajánlotta közvetítését is a hadviselők között. Ma, be kell ismernünk, nem várható béke a világon mindaddig, amíg azokat, akik a mai eseményekért felelősek, meg nem akadályozzák az alapvető erkölcsi elvek elféprásában.

BELGA HADIJELENTÉS

A szerda estj belga hadijelentés így hangzik: Laza ellenséges egységek felvették az érinkezést csapatainkkal. Néhány összecsapásra került sor, de katonáink legtöbbször visszaverték az ellenfél közeledő kísérleteit. Minden rombolási műveletet sikeresen végrehajtottunk és komolyan megvartuk az ellenséges hadmozdulatokat. Légelhárító tüzérségünk hatatosan válaszolt az ellenséges repülőgépek fevékenységére. Több német gépet lelőttünk.

ÜZENETEK

(Ebben a rovatban általában közöljük az árvízkarosultak leveleit, üzeneteit s általában az árvízrel kapcsolatos magántermészetű híreket.)

A noviszádi árvízkarosultak, valamint vidékre kihelyezett gyermekek és ottani pártfogók az utóbbi időben leveleikkel valóságos elárasztották a gyermekelhelyező bizottságot s egyre sürgetőbben választ kértek arra, mi lesz a gyermekek iskoláztatásával. A bizottság ezuton közli az érdekeltekkel, hogy az iskolások ügye rendben van, a tanfelügyelőség a vidéken tartózkodó árvízkarosult gyermekek névsorát megküldte az illetékes helységek iskoláigazgatóságának, úgyhogy a gyermekek iskolába járásának ügye most már végleg rendezve van.

A Nadrljánra kihelyezett gyermekek csoportképe megérkezett szerkesztőségünkbe. A szülők egy-egy képet kapnak ajándékba. A képen az alábbi gyermekek láthatók: Sánta Dezső, Jankovics Mihály, Szivák István, Szöllösi Vince, Balla László, Balla Károly és Sándor Erzsébet.

Fülöp Géza noviszádi árvízkarosult üzeni a kislának Szubotícára, hogy a bizonyítványát a napokban elküldi neki, egyben Fülöp kéri a fiát, hogy írjon. — Fülöp Géza özvegy Kovács Istvánnénak és Kovács Tamásnak ezuton is köszöni a számára küldött pénzsegélyt.

Pesti posta

1. Téli STRAND tervét akarják megvalósítani Budapesten. Az érdekes tervet Ambrózy György báró terjesztette a Budapest Fürdőrávos Egyesület vezetősége elé. Ambrózy azt javasolta, hogy a Széchenyi-fürdő területén építsenek melegvíztűtési üvegpalotát, amelyben téli strandfürdő kapna helyet. Szakértők szerint a fürdő melletti új melegvíztűtési üvegpalotát, amelyben téli strandfürdő kapna helyet. Szakértők szerint a fürdő melletti új melegvíztűtési üvegpalotát, amelyben téli strandfürdő kapna helyet. Szakértők szerint a fürdő melletti új melegvíztűtési üvegpalotát, amelyben téli strandfürdő kapna helyet.

2. BORY JENŐ TANÁR, a hírnemes szobrászművész most fejezte be Blaha Lujza mellszobrát, amelyet Rimaszombat megyei város közönsége vásárol meg. A kitűnően sikerült szobrot szeptemberben a "nemzeti csalóganys" születésének 90-ik évfordulóján állítják fel a város egyik terén, közel ahhoz a házhoz, amelyben Blaha Lujza született.

3. A MÉLTÓSÁGOS ASSZONY RETIKULJÉT ellopták a Cămin-téri áruházban, amely tudvalegőleg nem érdekes a felsőbb polgári osztály bevasárlási helye. A kénytelenül károsult és irasokon kívül 170 pengő készpénz is volt és a károsult mégis kézzel-lábbal tiltakozott az ellen, hogy detektívet hívtanak. Az áruház igazgatója csodálkozva kérdezte, hogy miért nem akar a rendőrséghez fordulni a méltóságos asszony?

— Mert akkor az eset bekerül az újságokba — pironkodott a hölgy és én roppant szégyeltem barátom előtt, hogy maguknál vásárolok.

4. EGY ARANY IFJÚ, aki szerelmét weckendire akarta röpteni Lanciáján, sajátos módon biztosította a mai nyersanyag-hiányos világban ehhez a vállalkozáshoz az üzemanyagot. A tiszta benzín ára Budapesten a gyógszertárakban 1 pengő 20 fillér, de a patikák csak egy liter benzint szolgáltatnak ki az egyes revőknek. Az aranyifjú mindent jól tudta és ép ezért két héttel a tervezet weckend előtt hozzákezdett a beszerzéshez. Sorra járta a patikákat, mindenütt megvette a maga literjét, de mikor elérkezett a nagy nap, equitt volt a hatvan liter benzín. És még mondja valaki, hogy nincs szerelmem?

5. ANNA KIR. HERCEGASSZONY, József Ferenc királyi herceg felesége ismét anyai örömök elé néz. A kis királyi herceg vagy hercegnő születését nyárra várják.

6. HITLER MELLSZOBRÁT készíti el egy budapesti magyar szobrászművész. A legutóbb Budapesten járt német előkelőségek meglátogatták Domján Árpád neves budapesti szobrászművész műtermét, ahol Mussolini kitűnően sikerült mellszobra anyanyira megnyerte tetszésüket, hogy megbízták Domját Hitler mellszobrának elkészítésével. A művész már hozzá is kezdett a munkához. A szobor háromszoros életnagyságban ábrázolja majd Hitlert, mint katonát. A szobrot elkészülte után Németországba viszik, ahol sokszorosítani fogják.

Mikor esik ki a plomba a pilóta fogából

A nagy magasságok veszélyei

Kiragadott mondatokat és számokat közlünk alább egy előadásból. Az érdekes előadás címe: a repülés higiénája. Ez a tudomány egyrészt a repülésnél jelentkező ártalmas hatásokat kutatja, másrészt megfigyeli, hogy mily szervekre és funkciókra hatnak ezek a tényezők és meddig terjed elviselhetőségük határa.

— A repülőnek a faj jó átlaga fölötti értéket minden tekintetben fölül kell mutatni, mert teljesítménye tőle az emberi alkalmazkodás legfelsőbb értékeit követeli.

A repülő állandó időszakos ellenőrző orvosi vizsgálat alatt áll. Hogy ez milyen lényeges, jellemző erre, hogy egyes amerikai magánrepülőársaságok ezt üzembiztonságuk reklámjaként is felhasználják. Így hirdetik: pilótáink havonta ellenőrző vizsgát tesznek.

A szervezet ellenállóképességét a magassági repülés jelentősen csökkenti és ennek következtében a gépet fedő friss festékek, lakkok, más levonóanyagok gőzei, az üzemanyagok égéstermékai, a fejlődő szén-monoxid a motor lárájá sulyosan károsítják. Megvilágítja ezt az a példa, hogy esetleges benzinesorgásnál, ha a levegő benzintartalma 2—2,5 térfogatszázalékra telítődik, a szennyeződés a magashab már halált is okozhat.

míg a földön életveszély csak 7 százalékos telítődés mellett léphet fel. A gyáraktól csak olyan gépet szabad átvenni, melynek ülése körül a szén-monoxid mennyisége semmiféle gépmozgásnál nem emelkedik 0,0025 térfogatszázalék fölé. Előfordul, hogy kötélekben repülő pilóta a rajtól kilométerekre lemarad s bizonytalanul végrehajtott leszállás után mégis azt állítja, hogy az egész repülés alatt helyén volt és a többiekkel egyidőben ért földet.

— A repülés sebességének nagysága a szervezetre csak az esetben közömbös, ha egyenes irányú és oly fokban eszikken, vagy emelkedik, hogy a föllépő erők a föld vonzóerejének tiszteresét nem érik el. Ennél nagyobb gyorsulás életveszélyes. A légáramlás a légzést befolyásolja. Már 20 kilométeres szél lezárja az orrot és felfújja a száját.

Nyitott gépen 200 kilométeres sebességnél a kinyújtott kar rándulást szenved, 500 kilométer körül pedig sulyos törés lehetséges.

Nagy magasságban a fennálló veszélyeken kívül a gerincevelőben felszabaduló nitrogén agygyomást okozhat. Védekezni kell az ultraviolet sugarak ellen. A tisztább levegő és a felhőkről történő visszaverődés káprázást és szemkötőhártyagyulladás okoz, továbbá az arc s az orr bőrét sulyosan leégetheti.

7. A KÖZKEDVELT MŰVÉSZHÁZASPÁRNÁL Kovács Károlynál és Dayka Margitnál társaság volt a napokban. Éjjel után váratlanul beállított az ismert pesti ügyvéd, akinek felesége ott volt Kovácséknál. Ügyvédné önagysága ugynevezett »művészrajongó«, aki valami egészen különös tehetséggel szokta kierőszakol-

A rosszul tömött légtartalmu fogakban 6000 méter körül a gázok kiterjedése miatt heves fájdalom jelentkezik s a tömést meg kell újítani.

— Az ejtóernyőugrásnál az ernyő kinyílásakor az ugró testének határozásával nchezedik a tartóvezetők, de bizonyos körülmények között a testre ható rántás ereje 700 kilogrammot is elérhet. A földreérés pillanatában ideális körülmények között oly erővel érkezik, mintha három méter magashól szabadon ugrott volna le. Ez mintegy ötméteres sebesség másodpercenként, melynél egy 170 centiméter magas ember 70 centimétert esuklik össze.

— A szeles idő nagy veszélyeket rejt magában. Ha 60 órákilométer sebességű szél van, testsúlyának már tizenötöszörösével, 90 kilométeres szélsébséggel pedig huszonegyszeresével csapódik a földre.

A pilótának sok A és C-vitamin kell fogyasztania.

Az előbbi a szürkületi vaktságot csökkenti, az utóbbi a tavaszi fáradtság leküzdésében tesz jószolgálatot. A repülésnek élettani határa van. Általában havi 80—85 óras repülés után a tultréning tünetei jelentkeznek. Különleges feladatoknál már jóval előbb neuretikus tünetek és ingerlékenység lép fel. Éngymorral nem szabad repülni.

Csak részek, töredékek ezek, de meggyőzően bizonyítják a repülők emberfeletti küzdelmét, a nagyszerű hivatást, mely ezer veszélyt rejt, de amely egyben dicső és diadalmasan magasztos.

Szabó István

Egészséges-e ágyban olvasni és reggelizni?

Newyork. — Azt a kérdést, vajjon egészséges-e az ágyban olvasni, vagy reggelizni, a tudomány már több ízben felvetette. Egyesek az egészségre károsnak mondják, mások azonban viszont azt állítják, hogy az ágyban való olvasás nem árt az egészségnél. Egy amerikai szervezet, amely »Optometristen« néven ismert, erre vonatkozó vizsgálódásait most befejezte. Eszerint az ágyban lehet reggelizni, de csak akkor, ha ülőhelyzetben vagyunk és a hátunk meg van támasztva. Ugyanez a helyzet az olvasásnál is. Vízszintes helyzetben könyvet olvasni káros. Normális szemek ugyanis — így szól az indokolás — hozzá vannak szokva ahhoz, hogy egyenesen vagy tíz fokos szög alatt felfelé vagy lefelé nézzenek. De ha egyenesen fekszünk, úgy lényegesen megnövekszik a szemszög. A szemeket ezáltal túlságosan megerőltetjük és ez árt a szemidegeknek.

ni a művészekhez szóló meghívókat. A későn érkező ügyvéd mentegetőzött:

— Bocsánatot kérek, csak a feleségemet akarom hazakisérni...

A házigazda kétértelműen így udvariaskodott:

— Óh kedves ügyvéd ur igazán jöhett volna előbb is...

—thy.

Költözik a Népszövetség

Genfből jelentik: Az esetleg bekövetkező eseményekre és a várható fejleményekre való tekintettel a nagy svájci nemzetközi szervezetek, mint a Népszövetség, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal és a Nemzetközi Fizetések Bankja hozzáfog bizonyos intézkedések megtételéhez személyzetük és irattárak biztosítására. Az irattárak egy részét vonatra tették és valószínűen egy középfranciaországi városba szállítják. A szervezetek igazgatósága és a csökkentett személyzet szükség esetén ideiglenesen ugyanebbe a városba megy. A bázei angol főkonzulátus az angol alattvalókhöz felszólítást intézett, hogy hagyják el a várost. Svájci körökben az intézkedés rendkívül mély benyomást keltett.

Óvakodjunk az ellenséges kémektől és ügynököktől

A jugoszláv első hadsereg vezérkara a következő felhívást bocsátotta ki a nagyközönséghez:

Az utóbbi időben a külföldi hírszerző szolgálat minden eszközzel arra törekszik, hogy zavart keltsen a hadseregben, hogy megingassa az állami igazgatásba vetett bizalmat és hogy katonai erőnköről adatokat gyűjtson, amit az ország védelme és biztonsága ellen felhasználhatna.

Minden hazafias jugoszláv és az ország minden polgára, a legkisebbtől a legnagyobbig, köteles éberrel figyelni és állandóan nyitott szemmel nézni mindazt, ami körülötte történik, különösen pedig az idegenekre kell nagy figyelemmel lennie, mert ezek között van a legtöbb külföldi kém és ügynök, akik az ország életérdekei ellen dolgoznak és ezáltal minden egyes jugoszláv ellen is.

Hazafias jugoszlávok és az ország minden polgára, szent kötelességeket, hogy mindent, amit láttok, vagy megtudtok és ami közvetlenül vagy közvetve árthat az állam érdekeinek, az ország védelmének és a haza biztonságának, a leggyorsabban — legjobb személyesen — közöljétek az első hadseregarancsnokság vezérkarával, amelyben külön iroda van a polgársággal való együttműködés részére, hogy lehetőleg tegye az ellenséges kémkedést és a káros agitációt. Írásbeli közlésekre külön postaládát állítottak fel a hadseregarancsnokság épületének (Duna utca 35) kapubejárataánál.

Gondoljatok arra, hogy sokszor szinte jelentéktelenné látszó dolgok óriási jelentőséggel bírhatnak, azért értesítést kérünk mindenről, amiről azt hiszitek, hogy fontos lehet.

Jugoszlávok, ne feledkezzetek meg arról, hogy ez a haza iránti kötelességek és ezért legyetek ebben a kérdésben lelkiismeretesek és pontosak.

HIREK

— MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLABA IRASSÁTKOK GYERMEKEITEKET!

«(IIII)»

— Tanítók előléptetése. Beogradból jelentik: A királyi regensztanács a köznevelési miniszter előterjesztésére Ofelsége II. Petár király nevében számos tanítói előléptetést eszközölt. A hatodik fizetési osztályba léptették elő többek között a következő tanítókat: Ladoczi Gábor Sztaratorina szül. Martonosnál, Kristóf L. dia Petrovgrad, Klein János Kikinda, Uchrik István Lalic, Machmer Ilona Temerin, Baika Máttyás Ada, Berki József Temerin, Kaszás L. Petrovoszele, Pestyik Jul'anna Csuntavir, Bartha Mária Vajesevo, Tóth Mária Gornyamuzsai, Földi Terézia Glozsán, Muhi Marcella Szentá, Leitner János Veprovac és Schneiderasz Mária Zsedalk.

— Tilos a halászás a Kralya Petra esaternában. Vrbászról jelentik: Az illetékes hatóságok a Kralya Petra esaternának a sztepári szilipót Szrbobrárnig terjedő szakaszán megtiltották a halászást. Ennek az az oka, hogy a halászáti jogot az ideig még senki nem bérlette ki. Eddig a halászáti jogot mindig a csatorna mentén lévő nagygyárak váltották ki évi negyven-hatvan ezer dinárért azért, hogy a szennyvizüket a csatornába eresztéshessék. A szennyvíz — mint köztudomású — nagymértékben pusztítja a halakat, ezért a hatóságok megtiltották, hogy a gyárak a szennyvizet a csatornába engedjék. Így a gyárak többé nem váltják ki a bérletet, viszont magánosok nem tudják megfizetni a nagy halászáti bérletet.

— Az árvizkárosult borbélyok figyelmébe. A noviszádi ipartestület borbély és fodrászszekciójának vezetősége ezúton is felhívja az árvizkárosult borbélyokat, hogy haladéktalanul jelentkezzenek Csopic Boskó székfőnöknel (Mileticseva ucca 5), akiktől segítyt kapnak.

— Botrányokozásért 200 dinár. Szuboticiáról jelentik: A szubotici rendőrbíró tegnap 200 dinár pénzbírságra vagy 4 napi elzárásra ítélte Pecserics Jozsif 50 éves gazdálkodót, mert általában ittasan járt haza és feleségét, valamint a gyermekeit éjnek idején kiütötte az uccára, ahol durván szédelt, marta és bánta marta őket. A rendőrbíró figyelmeztette Pecsericset, hogy legközelebb súlyos büntetést ró rá, ha nem javul meg.

— A botrányokozás bajnoknője. Szuboticiáról jelentik: Szuboticián néhány nap óta nagyobb cirkusz tart előadásokat. A cirkusz előtt szerdán este olyan "cirkuszt" rendezett Romek Matild kávéházi énekesnő, hogy olyant még Barnum összes alkalmazottai sem tudnak. Az ittas leányzó váltakozó kedélyállapotban hol Galli Curcinak, hol Chapinnak, hol dübörgő piaci kofának, hol meg Czájának képzele magától és énekel, táncgörgött, majd káromkodott és végül rátámadt a jórókelőkre. Csakhamar rendőr jelent meg, a pilanatokban azonban Romek Matildka díjbirkózónak álmodta magát az alkohol de ibabos mámorában és olyan "cupla-ne'ston" adott a derek örneke, hogy beleszédült. Tegnap reggelre elszállt a mámor és a dus-álmu hógy szipogva védekezett a rendőrbíró előtt, hogy nem akart semmi rosszat, csak úgy látszik már nem szabad neki inni sem, mert szerdán is alig ivott meg 21 üvegese pálinkát s az is valósággal elvette az eszét. Tekintettel arra, hogy tett ő már harminhétszer ilyérté mü vallomást, s közel jövő ígéretek fénylából már a negyvenedik jubiláris botrányokozás bontakozik ki, a rendőrbíró nyolcnapos elzárásra ítélte botránybajnok Romek Matildot.

— Noviszádi anyakönyvi hírek. A noviszádi anyakönyvi hivatal kimutatása szerint május 6-tól 13-ig 15 fiú és 13 leánygyermek születését jelentették be Házasságot kötöttek: Vlavics Zsiván és Látics Katica, Atanacovic Mi orád és Pluzsarov V. da. Aman Máttyás és Abrahám Magda Kirsehner Sándor és Kucec Jolánka (Ruma), Bosnyák Sztetvan és Vujkov Marica, Ninkov Dimitrije és Buronyc Tinka, va'amint Pintér Béla és Nikoletic Vidoszáva. Elhalálozott: Tóth Etelka 31 éves, Vlaszkalics Jován 39 éves, Vlaszkaics Mita 6 hónapos, Krstovic Fránya 3 hónapos, Szuter Alek-szandar, Veres Máttyás 60 éves, Kaleskának Bukoján Viktor a 64 éves, Marcikics Minkó 52 éves, Iszakovic Jován 68 éves, Suentic Sztána 42 éves (Irig), Rákics Sztetomir 75 éves (Nádaly), Barjaktárovics Olga 13 éves, Lukicsné Kijics Mára 26 éves (Vajszka), Kreitárné Mohr Anna 46 éves, Vracarics Sztetvan 64 éves, Cser Pál 17 éves, özvegy Koimáne Segyivi Antónia 73 éves és Hrizné Pavelka Terézia 67 éves korában.

— Május 29-re halasztották el Serényi Dezső ügyének tárgyalását. Megírtuk, hogy a noviszádi törvényszéken szerdán kezdtek tárgyalni Serényi Dezső noviszádi kereskedő önbetörésének ügyét. A tárgyalást tegnap délelőtt folytatták, majd néhány tanu kihallgatása után a bíróság újabb tanu kihallgatása végett a tárgyalást május 29-re halasztotta el.

— Novibecsei legények halálesetéről. Novibecsről jelentik: Pünkösd másnapján délután több novibecsei legény halálesetéről hívtak a nyit uccán. Berta Mihály, Berta András, Harsa Ilés, Csányi János és Csányi Elemér helybeli legények a Focucán megtámadták Fodor Antal 28 éves gazdálkodót, valamint öccsét és késéikkel olyan súlyos sérüléseket ejtettek rajtuk, hogy Fodor Antal kórházba szállítás közben meghalt. Fodor öccsét orvosi segélyben részesítették, a szurkálókat letartóztatták.

— CSANTAVIRI HIREK. Az előjáróság felhívja a kerékpártulajdonosokat, hogy ma, május 17-én kerékpárjukkal együtt jelenjenek meg a község háza udvarán, ahol reggel 8 órától kezdve kiadják az új kerékpárszámokat. — Bozsik Péter 30- és Mecerik Ferenc 17 éves földművelőlegények a Kovács-féle vendégőben összeszólalkoztak, majd az uccán összeverekedtek. Bozsik ködarábólkal dobálta Meceriket, aki egy óvatlan pilanában Bozsik háta mögé került és hátszurta ellenfelét. Bozsikot dr. Bikár Milán közösi orvos elsősegélyben részesítette. Mecerik ellen megindult az eljárás. — Cvitkó Sztaniszláv 27 éves gazdálkodó felkeresett több üzletet és nagy rendeléseket eszközölt. Mivel a rendelt áru jórészt Cvitkó semmi sem használhatta, a kereskedők értesítették a legény szüleit, akik figyelni kezdték fiukat és megállapították, hogy a szerencsétlen legény elmeje elborult. Cvitkó Sztaniszlávot beszállították a szubotici kórház elmeosztályára.

— Portugália 800 esztendő. Liszabonból jelentik: Portugália június 4-én ünnepli fennállásának 800. évfordulóját. Az új portugál állam ezt a jubileumot méltó keretek között akarja megülni és az egész portugál birodalomban — beleértve a gvarmatokat is — nagy ünnepek lesznek.

— Drágult az élet Romániában. A román belügyminisztérium felszólította a rendőrhatalóságokat, hogy erőlyesen lépjenek fel az árdrágítók ellen, tartsanak naponta ellenőrző körutakat és állítsák bíróság elé az üzérkedőket. A román fővárosban ugyanis újabb drágasági hullám lépett fel, annak ellenére, hogy a kormány egyes cikkeknél megállapította a legmagasabb árakat.

— Az állatorvostanhallgatók segélyezése. A dunai báni hivatal kabinetirodája közölte a nyí várossal, hogy a báni hivatal állatorvostanhallgatók segélyezésére nagyobb összeget irányzott elő és ezért a szegény állatorvostanhallgatók segély iránti kérvényüket adják be a báni hivatalhoz.

— A noviszádi magyar gyermekek beiratása az elemi iskola első osztályába. A noviszádi iskolaköteles magyar fiukat az Usztavszka ucca 9 szám aatti elemi iskola második tantermében írják be az elemi iskola első osztályába. Jelentkezni hétköznaponként délelőtt 11 órától 12-ig lehet. Beiratásra köteles minden flu, aki 1933-ban született. 1934-ben született fiukat csak külön kérvénnyel lehet beírtni abban az esetben, ha az iskolai poliklinika megállapítása szerint a flu teljesen egészséges és szellemileg megfelelően fejlett. A beiratásnál a szülőnek be kell mutatni a gyermek keresztneveléni című anyai o társáról szóló bizonyítványát, a rendőrigazgatósági lakásbejelentés bizonylatát és orvosi bizonylatot arról, hogy a gyermek egészséges. Az említett Usztavszka-uccai elemi iskolában csak a katolikus vallásu magyar fiukat írják be. A leányok beiratása a zárdában (Njegoseva u) elhevezett Kraljica Maria elemi iskolában történik. — A református vallásu magyar nemzetiségű iskolaköteles beiratása a Futaki-uti Rökus iskola irodahelyiségében történik keddtől 14-től kezdve naponta délelőtt 11 óra között.

— Cukor- és gyufafegy Japánban. Tokiói jelentés szerint a pénzügyminiszter elrendelte, hogy július elsejei hatállyal cukor- és gyufafegyket veztnék be.

— Felmentették a csalással vádolt noviszádi házúgynököt. Megírtuk, hogy Musicki Milorád noviszádi házúgynököt házvasárlással kapcsolatban elkövetett csalással vádolta a noviszádi államügyészség. Musicki ügyében most tartott folytatós tárgyalást a noviszádi törvényszék. A bizonyítási eljárás Musicki ártatlanságát eredményezte, mire a bíróság a perbeszédek elhangzása után büncselekmény hiányában felmentette Musickit a vád és következményei alól. Az államügyész perújításért felebbezett.

— Tanoncotthon létesítenek Petrovgradon. Petrovgradról jelentik: A petrovgrádi városi előjáróság, az összes gazdasági szervezetek valamint a beogradí Privreunk kiküldötteinek részvételével értekezletet tartottak, amelyen petrovgrádi tanoncotthon létesítéséről beszélték meg. Az értekezleten megállapították, hogy a kereskedők és az iparosok az utóbbi években nem szívesen vesznek fel tanoncotokat teljes ellátással és lakással és így a tanoncok a munkaidő után kellő felügyelet nélkül maradnak. Elhatározták, hogy széleskörű akciót indítanak tanoncotthon létesítésére.

— Hol az igazság? Petrovgradról jelentik: Tóth György lukinoszelei gazdálkodó betért Selymesi István ottani vendégfős kocsmájába, megivott egy pohár bort, majd elbeszélgetett a kocsmárossal az árviz által okozott kárról. A beszélgetés során felmerült az a kérdés van-e joga Selymesi vejének kártérítést követelni az eszenvedett árvizkárrért. Tóth azon a véleményen volt, hogy Selymesi vejének erre nincs joga, mire a vendégfős megharagudott rá és egy sörösvéggel fejbevágtta. Tóthot súlyos agyrázkódással a petrovgrádi kórházba szállították.

— Berlin—Moszkva 9 óra. Berlin és Moszkva között megindult a légi közlekedés. A repülőjáratok naponta közlekednek a két főváros között és az 1800 kilométeres utat 9 óra alatt teszik meg, négyszeri közbeeső leszállással.

— Gornyamuzslai hírek. A muzslai munkások gyűjtést indítottak a Petrovgradra vezető utak megjavítására. Az utjavítási munkálatok már meg is kezdődtek. — A községben a sertésvész elleni oltások megkezdődtek, az oltó védőoltásokat három kör ellen alkalmazzák. — Az előjáróság felszólítja mindazokat, akiknek jószágai kijárnak a rétre, hogy a pusztabért három napon belül fizessék ki, mert ellenkező esetben a bér háromszorosával büntetik meg őket. — Mivel a szivattyúk szénkészlete elfogyott, megszűnt a munka s a rét jórésze még mindig víz alatt áll. A rétlecsapoló társaság ezért gyűjtést kezdett szénvásárlásra s ezuttal is támogatásra szólítja fel a községet.

— A munkáskamara is összeírja az árvizkárosultakat. A noviszádi munkáskamara felhívta az árvizkárosult munkásokat, hogy vasárnap, május 19-én délelőtt 9 órakor jelenjenek meg a munkáskamara nagytermében, ahol összeírják a kárukat. A munkáskamara azoknak a részére akar segítyt szerezni, kik egyáltalán nem bírtokoltak házat, de butoruk és minden ingó vagyontárgyuk a vízbe veszett.

— Tolvaj leányt fogtak Noviszádon. A noviszádi rendőrség letartóztatta Sziriski Szlobodánka 20 éves goszpogyncei születésű leányt, aki Noviszádon több lopást követett el. A leányt átadták a bíróságnak.

— Kifogták a Dunából a kamenicai öngyilkos leány holttestét. Jelentették, hogy március 13-án Kamenicán Vaszics Vera 19 éves leány az egyik uszályról a Dunába ugrott. A szerencsétlen leány holttestét csak most fogták ki a Dunából a Brancics-telep közelében. A holttestet a kórház hullaházába szállították, ahol megállapították személyazonosságát, utána eltemették.

— Újabb eltűnések Szuboticián. Szuboticiáról jelentik: Tegnap délelőtt ismét két eltűnést jelentettek be a szuboticiai rendőrségen. Adamcsik Vera 31 éves szuboticiai asszony jelentette, hogy 14 éves fia, Bozsik László eltűnt hazulról és képtelen nyomára lenni. — A másik eltűnést Ivancics Teréz hajóukovói asszony jelentette a rendőrségen. Elmondta, hogy Káposztás József földműves május 5-én elszöktette 18 éves Katica nevű lányát, aki azóta már megszökött káposztástól is és nem ad életjelt magáról. A rendőrség mindkét esetben széleskörű nyomozást indított.

— »Musa Petrolina.« Helene Vacaescu román költőnő — mint a »L'Oeuvre« írja — irodalmi díjat alapított. A költőnőnek Romániában hatalmas petróleumerdekeltségei vannak és így jött arra a gondolatra, hogy nagyarányú jövedelméből a többi írókat is részesítse. Adományozásával megszületett az új műzsa: a »Musa Petrolina.«

— **SZTANISICSI HIREK.** A sztanisicsi községi képviselőtestület úgy határozott, hogy Vranics Vojislav jegyzőnek 5 heti betegszabadságot engedélyez. Távollétében Létics Milos adóügyi aljegyző helyettesíti. — A sztanisicsi anyakönyvi hivatal jelentése szerint az elmúlt hónapban kilenc leány- és négy fiúgyermek született. Meghaltak: özv. Veisz Jakabné sz. Reichhardt Katalin 79 éves, özv. Naunheimer Istvánné sz. Bucher Magdolna 70, özv. Rendl Jakabné szül. Kuntzer Borbála 84 éves, özv. Bognicvár Istvánné sz. Szabadka Erzsébet 93 éves, Uszleben János 3 hónapos, Drlyácsin Kuzman 84 éves és Majoros József 5 hetes korában. Házasságot kötöttek: Rozmanitz István és Scheffer Agota, Rozmanitz György és Kollár Terézia, Cizler Pál és Bruder Mária, Merli Adám és Veigand Terézia, Haller József és Kurta Erzsébet, Matheisz József és Kegler Regina, Virág Ferenc és Merklér Margit, Haberbusch Adám és Feszler Erzsébet, Kuntzer Mátyás és Schlemmer Eva, Ozvaid József és Veienr Margit, Helfrich Antal és Amán Anna, Májer Mátyás és Reitz Anna, Martinec György és Locsa Julianna, Schvemlein József és Nuszpl Terézia.

— **FOTO AMATŐRÖK felvételeit legszebben és leggyorsabban BARTA I DRUG fotoszaküzlete dolgozza ki. Noviszád.**

— **Feketiesi hírek.** Zigler András tekintélyes feketiesi mészárosmester és felesége kocsijukon hazafelé tartottak, amikor a nemzetközi uton egy nagy sebességgel közeledő autó a szekér hátsó részét elkapta. A lőkés lendülete Ziglert és feleségét is nagy ivben repítette ki a kocsiból, de szerencsére az utast melletti homokos talajra zuhantak s így apróbb zúzódások árán szabadultak meg a nagyobb veszélytől. — A feketiesi iparostanonciskola III. osztályú növendékeinek záróvizsgája szombaton délután történt meg, amelyen a felsőbb hatóságok képviselőiben Tomics Boskó noviszádi technikai ipariskolai tanár jelent meg a báni hivatal kiküldötteként. Az évfolyam valamennyi hallgatója sikerrel vizsgázott. A báni kiküldött a számszámítás eredmény felett legteljesebb elismerését fejezte ki a tantestület előtt. A szokásos iparostanonciskolai kiállítás és a jutalmak kiosztása folyó hó 31-én délután 5 órakor lesz a központi elemi iskola termében. — Özv. Németh Lajosné Gere Sára 82 éves korában és Borbély Sándor 18 éves korában hosszas és kínos szenvedés után elhaláloztak. Temetésük nagy részvét mellett ment végbe. — Megható szép ünnepélyes keretek között, nemes egyszerűséggel járultak első ízben az uri szentvaecsorához a feketiesi konfirmándus ifjak, akik 42-en tettek fogadalmat hitükről az egész gyülekezet előtt.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes **«Ferenc József»** keserűvizet. Reg S. br. 15485/35.

— **Bácspetrovoszlovi hírek.** Patranyi Ferenc sztaribecsei apátplébános, kerületi esperes pénteken a községbe érkezik s megtartja a római katolikus iskolásgyermekek hittanvizsgáját. — Minden idegen állampolgárt aki a községbe érkezik, a háztulajdonosnak azonnal be kell jelenteni a községhez. Az idegen állampolgár 12 órán belül személyesen tartozik jelentkezni a főszoalga-bírósnál. — A kerékpárkönyvüket még mindig igen sokan nem váltották ki a rendőrségen, május 21-ig okvetlen vigyék ki, mert az igazolásnál arra szükség van.

A tavasz haladása

Németországban tudományos megfigyelések alapján sikerült a tavasz terjedési sebességét is megállapítani. A tudományos feljegyzések szerint a növények kizöldülése a birodalom legszélse délnyugati sarkában, a Bodeni-tó partján kezdődik, ahonnan ez a folyamat északnyugati irányban halad a Rajna felsőfolyása mentén előre. Innen a Majna-völgyén át Közép-Németország felé tör előre a tavasz. Előhaladási útján több hírtelen elágazást is vesz, amint a tudományos megfigyelők hosszú éveken át megállapították. Így például a Rajna-völgyében gyorsabban tör előre egész az északnyugati német síkságig. A középnémetországi hegyek sok helyen akadályozzák a tavasz előrehaladását és csak a Germán-Alföldön éri el újra rendes terjedési sebességét.

A sok even át feljegyzett megfigyelések alapján a tavasz terjedési sebességét is megállapították és arra az eredményre jutottak, hogy naponta húszhat kilométert halad előre. Tekintettel arra, hogy a birodalom két ellentétes sarka egymástól ezer kilométer távolságban van, a Memel-vidéken négy héttel később kezdődik a tavasz, mint a Felső-Rajna vidékén. A magas északon, mint például Finnországban, a tavasz nyolc héttel később áll be, mint a Bodeni-tó partján. A tavasz előrehaladásának megállapításában legfontosabb szerepe Giessen hesseni városának van. Ez a városka körülbelül Németország közepén fekszik és innen számítják a rendes tavasz beköszöntését Németországban.

— **ADAI HIREK.** Strosz Gizella nyugalmazott óvónő 76 éves korában elhunyt. Nagy részvéttel temették. A temetésen virágcsokrokkal megjelent a tantestület összes tagja.

— Mikovics Jelica tanítónőt a felsőbb hatóság Adára nevezte ki. — A Gazdakör Szentháromság vasárnap az Oithon kávéházban táncmulatságot rendez. — Az Iparos Olvasó Egylet a Central kávéházban vasárnap, május 19-én délután 4 órai kezdettel megismétli a Sárpaptykés közlegény című operettet. — Pünkösd vasárnapján Adán 200 kis iskolásgyermek járult az első szent áldozáshoz. Mise végeztével a záróban megvendégelték őket. — Wéber Lajosné tekintélyes kereskedő özvegye 80 éves korában elhunyt.

... Igen, de az **Talab** terpentines

— **BAJSAI HIREK.** A bajsai községi képviselőtestület Mándics Márkó községi elnök elnökletével közgyűlést tartott, amely 30 éves concessziót szavazott meg a Földmives Villany Szövetkezetnek. A községi képviselőtestület egyhangúlag elhatározta, hogy a környékben híres bajsai cigányfalut, amely a «Krivajja» mellett fekszik, a községtől kisé távolabb fekvő «középső» szállások-ra telepítik át. A község ott ingyen telket ad a cigányoknak és némi segínyt is az építéshez. Az áttelepítést az tette szükségessé, hogy a «Krivajja» tavaszi áradásai következtében a «putrik» minden tavasszal összedőltek. — A bajsai társadalmi egyesületek, a Gazdakör, Önkéntes Tűzoltó Testület, Sportegyesület, Szokol Egyesület, Méhész Egylet, Iparos Olvasókör és a szlovák «Matica» közös akciót indítottak népfürdő létesítése érdekében. A mozgalom megindítóinak elgondolása szerint gyűjtés útján hoznák össze az ártézi kut furásához és a medence, valamint kabinok megépítéséhez szükséges pénzt és ily módon az egész község lakosságának rendelkezésére állana a fürdő ingyen, vagy olyan csekély díj ellenében, amellyel a fenntartási költségeket fedeznék.

— **Iskolai találkozó.** Felköttem azokat a volt iskolatársnőmet, akik 1930 júniusában végezték a novszádi leányiskolát a IV B) osztályát, hogy fizetéses találkozóink megbeszélésére vasárnap, május 19-én délután 4 és 5 óra között látogassanak el a lakásomra. Gerold Jakabné, szül. S. Biró Ilonka, Ustjarszka ucca 50.

— **Acél és horganypénzek a volt Lengyelországban.** Lembergől jelentik: A lengyel területek német főkörmányzója rendeletileg szabályozta a pénzverést a kormányzóság területén. E rendelet értelmében a főkörmányzóság jegybankja ötvengarasos acélpénzeket valamint tíz- és huszgarasos horganypénzeket verethet.

— **BOGOJEVOI HIREK.** Szabó Gonda Sándornak a Kis-uccában lévő nádfedeles háza elégett. A kár 15.000 dinár. — Az előjáróság figyelmeztette az élelmiszerkereskedőket és az iparosokat, hogy az árakat előzetes engedély nélkül nem szabad emelni. Az árakat a kárkárban fel kell tüntetni. — A Sztrojő-féle kendergyár elbocsátotta bogojevói munkásait és idegen munkásokat alkalmazott. A munkások szervezték útján kéri visszafogadásukat.

— **Dollárért — lírát.** Rómából jelentik: Olaszországban egy most megjelent rendelet szerint a külföldi utasoknak és emigránsoknak csakis dollár ellenében adnak május 15-től kezdve lírát.

— **Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad Trg Oslobodjenja 2.**

— **Milliók a régi kabátban.** Pécsről jelentik: Érdekes felfedezést tettek a minap egy pécsi tisztviselő családjában. A háziasszony régi ruhásműje között kutatott egy ládában, hogy a régi ruhákat felfejtve, az anyagot felhasználja. Egy tizenöt évvel ezelőtt elhunyt nagynénjének tollkabátját fejtette éppen szét, amikor nagy meglepetésére nagyobb címletekben összesen 20 millió névértékű «kékpénz» hullt ki a kabát belsejéből. A rég elhunyt nagynéni halálos ágyán figyelmeztette rokonait, hogy ruháit ne kótyavetyéljék el, de akkor senki sem gondolta, hogy az öregasszony vagyonát egy kabát belésébe varrta bele. A kékpénznek ma természetesen semmi értéke sincs már.

— **Szabadnap a németországi vendéglőkben.** Berlinből jelentik: A német vendéglőkben bevezetik a heti egy szabadnapot. Az egyes városokban a vendéglők közös megállapodással zárva tartják üzemüket. A birodalmi gazdasági miniszter e rendelet végrehajtásánál gondoskodik arról, hogy a szünnap ne legyen hátrányos sem a vendéglőkben étkező lakosságra, sem az idegenforgalomra nézve.

Szines szalag

Hét évvel ezelőtt, 1933-ban kigyuladt Erdélyben az egyik kiskapusi olajkut és azóta megszakítás nélkül égett. Éjszakánként bevilágította az egész környéket. Hét év alatt idegen és román szakértők megkísérelték eloltani a tüzet. Az égő szonda körül, amennyire meg lehetett közelíteni, földgátat építettek s oda nagy mennyiségű vizet vezettek be. Sikerült olyan eljárást találni, amellyel negyedóránként öt-száz vagon vizet tudtak a kráterbe vezetni. Ezt az eljárást az elmúlt hónapokban egyre tökéletesítették, míg végre most háromnapos szakadatlan munka után a tűz kialudt.

Családi perpatvar fogadta az egyik hazatérő angol tengeraltjáró torpedómesterét. A kis Ursula buvárnaszád, amely decemberben egy német cirkáló, márciusban pedig a Hedderheim nevű ércszállítógőzöst süllyesztette el, hazatérőben volt. A hajót reggel 9 órára várták a kikötőben. Természetesen azonban másfél órával később érkezett meg az Ursula. S a parton a sok kendőbogatató, örömujjongó családtag között ott állt zordonan az egyik tengerész-feleség. «Micsoda dolog ez, Tamás? — kérdezte szigorúan partralépő férjétől. — Hát ez a pontoság? A lágytojások, amiket készítetttem, már keményre főtttek!» A torpedómester mentegőzése mit sem használt. «Gyerünk! — szólt a komor hitves. — Ez jellemző rátok, férfiakra. Az ember pontos időre készíti a reggelit, ti pedig aknazárral, köddel, meg efféle számárságokkal akarijátok mentegőzni magatokat.» Szemtanuk attól tartanak, hogy a fogadatlásnak odahaza még erősebb folyttása volt.

Pontosan betartatják Németországban a rendelkezéseket, amelyek a felesleges motorüzemanyagfogyasztást akariják csökkenteni. Így egy berlini orvost, aki taxin ment az operába, 50 márka pénzbüntetésre ítélték. Az orvos azzal védekezett, hogy betegnél volt, a vizsgálat elhúzódott s mire végzett betegével, attól félt, hogy elkésik az operából, ezért vett taxit igénybe. A pénzbüntetést azonban mégis ki kellett fizetnie, mert a rendőrbíró véleménye szerint operátogatás még nem teszi indokolttá a taxihasznaalatot.

Parasztkollégium nyílt meg Budapesten. «Bolyai-kollégium» néven, a Királyi Pál-utcában. Egyelőre 16 szobából áll és szellemi vezetői maguk az egyetemi hallgatók. Valamennyi karról vannak tagjai. A lakók havi 10 hengőt fizetnek és ezért kapnak a tiszta szálláson kívül fűtést, világítást, ágyvetőt, reggelit. A legtöbbjét menzán ebédel Főszabály: mindenkinek egy nyugateurópai és egy nemzetiségi nyelvet kell tanulni.

ag

1933-ban az egyik azóta égett. Olta az év alatt zakértők a tüzet. amely- zelíteni, da nagy ttek be. találni, ént ök- k a krá- eljárást egyre végre kadatlan dt. adta az tenger- erét. A amely t cirká- a Hed- illitógó- zatózó- 9 órá- Termé- lórával z Ursu- endőlo- család- onan az. »Mi- ás? — rtralépő pontos- íket ké- re főt- mente- masznált. komor rátok, tos idő- i pedig g efféle játok Szem- hogy a a még Német- zéseket, motor- akarják berlini az ope- ntetésre védeke- volt, a s mire öl félt. óól, ez- A pénz- ki kel- ndörbi- nt ope- esi in- ot. t meg légitam- tcsában. áll és rük az lameny- i. A la- tók és zálláson ágyne- jajt men- minden- i és egy tanúni.

Jólsikerült előadást rendezett a pasicsévi Magyar Közművelődési Egyesület. A pasicsévi Magyar Közművelődési Egyesület pünkösd vasárnapján nagy sikerrel ismételte meg Jancsusko »Ha elmennék a regruták« című enekes népszínművét a noviszádi árvizkárosultak házépítő alapja javára. Ugy a szereplők, mint a gyöngyösbokréta nagyon szép játékkal lepték meg a termet megtöltő nagyszámu közönséget. A körültekintő rendezés, az egyes jelenetek hű tolmácsolása és természetes alakítása igazi szép élményt nyújtott. A közönség igen hálásan és sok újrázással, tapssal honorálta a szereplők igyekezetét. A szereplők közül ki kell emelni Bán Andris és Bán Miska tökéletes játékát. A női szereplők közül Bán Juli, Hozák Rozsi, Horváth Rozika, Kaszper Marika, Bán Vica és Pongo Katica. A többi szerepekben Vig Feri, Szabó Ferkó, Kaszper Pista, Kaszper Sándor, Szotta József, Mezei Jenő, Pintér Józsa, Rogner Józsa, Griszta Miska, valamint a három gyermekszereplő Kaszper Rozika, Hicsik Jolánka és Kaszper Jancsi járultak hozzá az előadás sikeréhez. A gyöngyösbokréta közül nagyon tetszetek Igrácskai Rozsi, Kaszper Ilon és Bán Katica. Vig Feri sikerrel énekelte Kaszper János négy szerzeményét a szerző zenekarának kíséretében. Kaszper Jancsi érdekes szavaltta egyik kis pajtásának Arviz című versét. Az egyesület ez utón is köszönetet fejezi ki mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy ezen nemes cél javára rendezett előadás ismét gyarapíthatja a segély összegét.

Vasárnap délután házimulatságot rendez a bogojevői Gyöngyösbokréta. A mesze főújon hűres bogojevői Gyöngyösbokréta vasárnap, 19-en délután házimulatságot rendez a bogojevői Duna-csárdában. A bogojevői gyönyörű néptáncai mindenütt rendkívül népszerűek s bizonyos, hogy vasárnap is sokan átlátogatnak Bogojevóra Szomborból, Odzsaciról s más környező városból és községből.

SZINHÁZ-FILM

A vrsáci Cecilia sikerült vendégszereplése Dobricsevön

A vrsáci Cecilia negyven főből álló enekkara pünkösd vasárnapján Dobricsevön vendégszerepelt. Reggel utaztak ki a faluba, ahol a magyar lakosság nagy szeretettel várta őket. Dél-előtt ünnepi nagymisén vettek részt, amelyet Greguss István lelkész celebrált. Misa alatt a Cecilia énekelte. Délben a jómódu dobričovlak ebéden látták vendégül a vrsáci enekeseket. Délután 4 órakor a Cecilia műkedvelői az iskolateremben előadták két egyfelvonásos bohózatot, amelyet az egész falu vegignézett. Előadás előtt Barna József vrsáci enekes köszöntötte a falut, majd dr. Gáltner Dénes köszön-

te meg a dobričovlak szíves vendég-látását.

A Vegeladás című bohózatban Dunkel János, Tóth János, Lantos Marika és Nyerges Margit szerepelt igen tehetségesen, az Aranykalász című egyfelvonásosban pedig Kalmusz István, Horváth György, Pektor Bócsi, Tóth Ilonka, Korsós Lajos, Gábrics János és Pektor Rozsi nyújtotta tudása javát. Az előadást Dunkel János rendezte.

Este vacsora és táncmulatság volt a Virág-féle vendéglőben. A vrsáci vendégek reggel utaztak haza felejthetetlen szép emlékekkel.

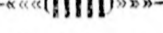
Kitűnően sikerült műsoros est a sztáribecsei R. Katolikus Földműves Ifjúsági Egyesületben

A sztáribecsei Római Katolikus Földműves Ifjúsági Egyesület kitűnő műkedvelői pünkösd vasárnapján nívós műsoros előadással lepték fel a szorongásig megtelt ház előtt. A műsört Csajkás Antal h. elnök üdvözlő beszéde nyitotta meg, melyben többek között felhívta az ifjúságot a nemzetmentő munkára, amely csakis meggyőződött katolikus alapon érhető el. Utána Szabó Margitka és Szabó Mária verseket szavaltak nagy tetszéssel. Ezt követte az ifjúság alkalmi felkészítője, amikor Lőrincz Laci kitűnő műkedvelői zenekara kíséretével elcsekkelték a »Piros pünkösd napján« dalt, majd »A mai árvok« című hangos-

filmből a »Jó reggelt itt a tej« dalt adták elő nagy sikerrel. — A »Szerbusz Sára« vígjátékot óriási sikerrel adták elő a következő szereplők: Schweitzer Juliska: Sára asszony Szelléri István: Dudás Márton Szabó Margitka: Boriska, Nagy Bócsike: Turesiné özevegasszony, Halápi Sándor: János bácsi és Szemendri János: Pista cseléd.

A »Majusi bolygók« c. dalkeringőt Szabó Margitka nagy sikerrel énekelte. A »Rozmaring« című hangos filmből Halápi Sándor kellemes bariton hangon adta elő a »Rozmaring« című dalt. A »Mestervágás« c. falusi jelenetben Szemendri János: mészáros, Bessenyi

Géza: hajesár és Szelléri István mint esendőremester adták tudásuk javát. A »Juhászlegény« című dalt Szelléri István énekelte magyaros temperamentummal. Az ifjúság válogatott szereplői óriási sikert arattak a »Financ« egyfelvonásossal, amelyben Nagy Bócsik: Juli asszony, Palásthy János: Boldizsár gazda, Horváth Veronka: Bözse leány, Bessenyi Géza: finác és Antalicz Kálmán mint orvos kifogástalan szereplésükkel remekeltek. Befejezésül Schweitzer Juliska kellemesen csengő hangján énekelte Kallós Dezső »Ma este bucsuzunk« c. dalkeringőt, amellyel a közönség körében óriási sikert aratott. De nem szabad elhagyni az ifjúság körében újonnan megalakított műkedvelő jazz zenekart, amely Lőrincz László hozzáértő vezetésével már is meghódította Becse műkedvelő közönségét. (—)

Kitűnően sikerült a málligysói Béla Zvezda vidám-estje. Málligysóból jelentik: A Béla Zvezda Sport Klub pünkösd vasárnapján Szilágyi György Zöldkert vendéglőjében kitűnően sikerült vidám kabaré-estet rendezett. Az est minden tekintetben kitűnően sikerült, a nagyszámu közönség lelkesen megtapsolta az egyes számokat és igen sokat meg is ujrátartott. A műsor keretében színre került A szerencseparkó és a Hamiskártyás című egyfelvonásos bohózat, amelyben Gulyás Katica, Horváth Veronka, Burián Péter, Trébusz György, Ácsai Béla, Csöke József ifjú Halasi István, Dévils István és Farago Emil szerepeltek. A műsor további részében Gulyás Katica két filmdalt énekelte nagy sikerrel, Halász Ferenc hegedűszómaival ragadta el a közönséget, Horváth Veronka és Gulyás Katica pedig táncettősöket mutattak be és a szünni nem akaró lapszám többször megújították. Az előadást minden dícséretet megérdemelve Orah Béla rendezte és az egyes számokat a töre megszkott szellemességgel bekonferálta. A műsört reggelig tartó táncvigalom követte.

A Rókus kórház rejtelmei

Igaztalan történet a száz év előtti Budapest mélysegeiből

(49) — Hogy né Kleint, hanem Riskót vigyék a Rókusba. — Kivánsága teljesítve lesz! — Köszönöm önnek, édes elnököm. — Semmi indokot nem kívántam volna, ha előzőleg kijelenti, hogy ön így akarja. — Az elnök bensőségteljes csókot nyomott a szép asszony kezére, aki mélyen föllélegezve hagyta el irodáját. Az ajtóból azonban még egyszer visszafordult: — Mikor hirdetik ki az ítélet megerősítését? — Holnap délután. — Biztos? — Biztos, mint a halál. — Ugye, bírom a becsületiszavát, hogy minden megállapodásunk szerint fog történni? — Ebben nem kételkedhetik. — Most már egészen meg volt nyugodva Eliz, nevetve hagyta el a büntetőbírószágot és míg kocsija hazafelé röpditette, tréfásan mondta magában: — Ha Ferinek sikerülni fog, hogy a vén haramiát megszaba-

dítsa, akkor holnapután óriási botrány lesz Pesten. Én mindenestre mosni fogom kezeimet s a jó Hómmel kénytelen lesz hallgatni, mert másképp állását vesztené. Különbben is, ahogy ismerem, a briliáns már ma pénzre teszi, ugy hogy hívei számára a mai nap vádóságos ünnepély lesz. — Mégis négy órakor nem kis izgatótságot érzett, amikor Feri jövedele esedékessé vált. — A szerencsétlen fiatalember sokkal nagyobb nyugtalansággal várta ezt az órát, mialatt terv nélküli bolyongott az utcákon összevissza. — A viszontszolgálat nehéz, nagyon nehéz, — mormogta magában, — de szívesen teljesítem, ha megszabadul ettől a borzasztó szegénytől. De azt hiszem, nem fog sokáig tartani, hamar be fog telni velem. Változékony, kacér nő, pár hét alatt rámmun, megszabadulok tőle és újra gyűlölhetem és megverhetem. — A déli órákban haza nézett. Ma-

keraczte. — Mi foglal el ma annyira, hogy be sem mentél az irodába? — Meg kérdezheted? Lehetek ma nyugodt? — Van reményed rá, hogy a kivégzést meg tudod akadályozni? — Nem tudok most válaszolni, de mindent meg fogsz tudni a maga idejében. — Négy órakor megjelent a Karnek-palotában. — A szép asszony kitárt karokkal sietett eléje. — Enyem vagy, drága ember, — kiáltott szenvedélyesen. — Megszöngáltam szerelmedet! Te csunya, te drága. — Sikerült önnek kivinni, amiről szó volt? — kérdezte Feri örömteljesen. — Hagyd azt a csunya hideg »önt«, mondd: te, mondd: Eliz. — ... Keresztülvittem? — Elég nehezére esett Ferinekigy szólani. — Holnap délután átvizsik a Rókusba Riskót és ott marad a kivégzésig. — Nagyságos asszonyom. — Itt nincs nagyságos asszony, itt csak két te van, én és te. — Eliz — suttogta a fiatalember és egy csókot lehelt a téli, piros ajkakra, amelyeket a nő feléje nyújtott. — A csók melegebb és édesebb volt Eliz számára, mint amilyenek várta; persze, mert Feri köszönete és hálája tüzelt benne. A nő boldog volt. Ez az egyetlen csók felért számtalannal, amelyért hiába sóvárgott.

Merész amerikai trükkel ment férjhez egy svájci lány. A Színházi Magazin új száma érdekes riportot hoz arról a svájci leányról, aki egészen új, amerikai ízű trükkel adta férjhez saját magát. Farkas Imre, a fiatalság és szerelem költőjének bűbajos írása: »Pesti május rimékben«, Napoleon és Viktória királynő frizurája a modern högyek fején, vidám körriport arról min nevet Budapest, beográdi riport a Budai Dalárda vendégszereléséről, részletes beszámoló a Begovics jugoszláv szerző tiszteletére rendezett banketről, képes riport a pesti korzóról, a női Sándor Mária grófról, optimista revü Párizsból, részlet Innocent Ernő Shakespeare-fordításából, az új strand divat és még rengeteg érdekesség, kép, riport, cikk, novella és Farkas Imre békebeli regénye szórakoztatja az olvasót a Színházi Magazin új számában, melynek heti színdarabmelléklete a Vigszínház nagyszerű darabja, az Oblomov. A gyermekek megtalálják kedvenc Kis Magazinjukat Sice urfi vidám kalandjaival.

«(IIII)»

Apróságok

Az író így szól a nevéhez:

— Nem, drágám, az idén nem mehetünk Abbáziába. Gondolnunk kell a sok adósságunkra.

Az asszony vállat von.

— Azt Abbáziában is megtehetjük.

★

A sikerdusnak nem nevezhető szerző újságolja a klubban:

— Ma százas jubileum volt.

— Hol?

— A kiadóm ma tagadta meg huszonötödösöd annak a százasnak kiutalását, melyet előlegképpen kértem.

A férfi kibontakozott az ölésekből és komolyan mondotta:

— Megígértem neked Eliz, hogy a tied leszek. Férfi vagyok: megtartom a szavam. Ettől a pillanattól fogva engedelmes szolgád leszek.

— Nem szolgál, szerelmesem.

— Ahogy akarod. Az vagyok mindaddig, amíg el nem üzöl.

— Soha, soha, — susogta a nő érzésteljesen.

— Két napot kérek tőled, Eliz, mielőtt rabszolgának állnék be hozzád. Ez a két nap még szerencsétlen atyámé. Aztán hozzád jövök, azzal a föltétellel, hogy soha többé nem fogjuk említeni azt a szerencsétlen embert.

Eliz nem tudott hova lenni a boldogságtól.

— Annyira szeretlek, te drága, hogy kívánságod parancs előttem. Légy hát két napig szabad! De ne gondold, hogy aztán megszabadulsz. Enyém vagy egész életedre. Szeretlek, mindennél jobban szeretlek téged. Ezt az isteni érzést csak azóta ismerem, amióta tudom, hogy a világon vagy. Te csunya, nagy gyerek, akinek a bírást meg kellett vásárolnom! Szívesen tettem és még nagyobb árat is fizetnék érte. De máától fogva uram és parancsolóm vagy, fejedelme vagy házammak és szívennek. Urrá, gazdaggá teszek.

— Nem, nem — tiltakozott élénken Feri. — Ez egy föltétel, melyben még meg kell állapodnunk. Semmit sem fogadok el, ami pénz, vagy ami anyagi értékkel bír. Szabad időt kell engedélyezned

KÖZGAZDASÁG

Holnap nyílik meg a noviszádi tenyészállatvásár

A Dunabánságban általános érdeklődés nyilvánul meg a vásár és kiállítás iránt

A noviszádi tenyészállatvásár rendezőbizottsága minden lehetőt megtett, hogy a vásár az eddigi hasonló rendezéseknél is sokkal jobban sikerüljön. A kiállítási pavilonokat elkészítették, a kiállításra érkezett tenyészállatokat, gépeket és egyéb árukat elhelyezték, úgyhogy a nagy közönség holnap már mindent a legteljesebb rendben talál. A kiállítást — mint ismeretes — holnap, május 18-án nyitják meg.

A megnyitást előreláthatólag a földművelésügyi miniszter végzi számos más előkelőség jelenlétében.

A kiállításon bemutatásra kerülnek a dunabánsági állattenyésztés legjobbjai. Azonkívül a tejfeldolgozóipar és az állattenyésztéssel kapcsolatos más ipar is közszemlére teszi készítményeit.

Bor-pavillon és halászeszárda is lesz a vásáron. Külön érdeklődésre tarthat számot a baromfi

«(IIII)»

Kedvezően alakul Jugoszlávia külkereskedelme

Az idei év első három hónapja 435.3 millió dinár aktívumot mutat

Beogradból jelentik: A Narodna Banka jelentése szerint Jugoszlávia március havi kivitele 311.488 tonna volt 596.6 millió dinár értékben, az elmúlt év március hónapjának 337.657 tonna sulyu és 422.8 millió dinár értékű kivitelével szemben. Eszerint az

és a kutyakiállítás. Felvonultatják a legjobb fajkutyákat.

A kiállítási terület az állami kórház mögötti városi telken van. Két irányban is megközelíthető: a kórház felől a Hajdukvelykova utcán keresztül és a Rumenkai ut felől. A kiállításra a kórházig villamoson lehet utazni, onnan pedig a Hajdukvelykova utcán mintegy kétszáz méternyi gyalogut vezet a kiállításra. A Rumenkai ut felé autóbusszon közelíthető meg a kiállítás, az autóbussz menetrend szerint indul a belvárosi katolikus templom elől.

A vásár vidéki résztvevői 50 százalékos vasuti kedvezményben részesülnek. A látogatóknak az indulási állomáson a jegyváltásnál közölni kell, hogy a vásárra utazik, mire kap sárga igazolványt, amelyet a noviszádi vásáron az irodában le kell pecsételtetni. Ezzel az igazolvánnyal a Noviszádig megváltott egész jegy visszafelé is érvényes.

volt 504.2 millió dinár értékben, a tavalyi március 96.946 tonna sulyu és 509.7 millió dinár érték behozatallal szemben. Az idei március behozatala tehát 16.062 tonnával, illetve 16.5 százalékkal több, értékben pedig 5.5 millió dinárral illetve 1.1 százalékkal kevesebb, mint a tavalyi.

Az idei év első három hónapjának kivitele 739.385 tonna volt, 1.847.9 millió dinár értékben, míg a tavalyi év első három hónapjában a kivitel mennyisége 846.539 tonna volt 1.173.8 millió dinár értékben. Az idei év első három hónapjának behozatala mennyiségben 107.157 tonnával, 12.97 százalékkal volt kevesebb, értékben pedig

674.1 millió dinárral, 54.7 százalékkal volt több.

A behozatal az idei év első három hónapjában 239.608 tonna volt 1.012.5 millió dinár értékben, míg a tavalyi év első három hónapjában a behozatal 307.268 tonna volt 1.311.5 millió dinár értékben. Az idei év első három hónapjának behozatala mennyiségben 47.660 tonnával, 15.6 százalékkal, értékben pedig 299 millió dinárral, 22.8 százalékkal volt kevesebb a tavalyinál. A márciusi külkereskedelmi szaldó 92.4 millió dinár aktívumot mutat a tavalyi 86.8 millió dinár passzívummal szemben.

Az idei év első három hónapjának szaldója 435.3 millió dinár aktívumot mutat, a tavalyi 137.7 millió dinár passzívummal szemben.

«(★★★)»

□ A fémiparban emelni lehet az inasok számát. Beogradból jelentik: A fémiparban hosszabb idő óta munkahiány észlelhető a fokozott munka következtében. A beográdi ipari kamara ezért azzal a kéréssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy engedjék meg az inasok számának emelését. A kereskedelmi és iparügyi miniszter most elfogadta az iparkamara előterjesztését és az összes fémipari üzemekben megeredni az inasok számának emelését.

annyt, mialatt én kötelességeimnek megfelelek, hogy magamat és nővéremet eltarthassam.

— Ide kell jönnie, hozzám, itt kell laknia nálam!

— Az lehetetlen, — tiltakozott Feri. — Mit keresne itt az a szegény leány? Nem, nem, ezt nem kívánhatod tőlem, Eliz. Ez a lány rámnézve a mentőangyal, aki megtalmozott attól, hogy golyót puffantsak az agyamba.

Kis szünetet mi'va folytatja:

— Amit holnap éjjel megkockáztatok, hogy atyámat megszabadítsam a bitófától és azt, hogy egy asszony rabszolgájaként szegődtem: mind csupán hugomért cselekedtem. Az a leány szegényes ruháiban oly előkelő, oly szép és oly kimagasló, hogy a világ egyetlen asszonya sem ér föl vele.

— Szeretni és becsülni fogom őt.

— Ne is gondolj ilyesmire.

— Ahogy parancsolod, drága maharadszám.

— Tehát megkapom a távozási engedélyt? — kérdezte Feri nevetve.

— Két nap múltán visszatérsz?

— Amint már mondtam: igen.

Egy csók után, amelyet ajkuk cserélt, Feri hazasiétt.

Közölte Marival, hogy ma este ismét eltávozik, esetleg csak reggelfelé jön haza.

Este tíz órakor aztán elment Feri és a Rókus-kórházba sietett. Csöngetésére Praczek kaput nyitott.

— Mi ujság? — kérdezte a portás.

— Apámat holnap délután idehozzák.

— Lehetséges az?

— Így lesz, Praczek mester.

— Hogyan sikerült ezt kivinnie?

— Mit kíváncsiskodik, a tény magáért beszél.

— Most már aztán mit kell tennem holnap éjjel? — kérdezte Feri.

Praczek elgondolkodott a kis szünet múltán mondotta:

— A haditerv a következő: Holnap este önt ide beeresztem a tetszésszerinti órában a kulcsot adok önnek ahhoz a kapuhoz, amely a kórházat a börtönnel összeköti. Azonkívül pontos tervrajzzal szolgállok arról az épületrészről, amelyben önnek működnie kell és megmondom, micsoda akadályokat kell leküzdenie. S végül utat nyitok önnek a menekülésre, ha szándékát szerencsésen megvalósítja.

— Ez tökéletesen elegendő.

— Vannak segítőitársai?

— Legföljebb egyre van szükségem.

— Az az ember hallgatni fog?

— Mint én magam.

— Tehát mikor jönnek?

— Éjjel tizenegy órakor. Félóra alatt ön engem kitanít mindenre, amit tudnom kell, mielőtt munkához látok.

— Rendben van, Feri.

— Jó éjt, Praczek.

— Jó éjszakát, Feri.

13. PRACZEK KUTYASZORITÓBAN

Amint Eliz újdonsült szerelmének megmondotta, másnap az

elítéltek előtt kihirdették a helytartó elutasító határozatát, mire a kivégzendő haramiákat siralomházba, közlétványosságra tettek ki.

Kleint a törvényszéki épületben, Krágit a Rókusban.

Amint ez délután megtörtént, Feri Lámpásy irodájába sietett, nagyobb előleget kért tőle, aztán félrehívta a pupost.

— Szívesen rendelkezésére állok.

— Ön tud hallgatni.

— Ismeri a természetemet.

— S nem fél.

— Mi az, amit kockáztatnom kell?

— Az életét.

— Igerje meg, hogy halálom esetén a kis Arturt gondjaiba veszi.

— S ha én is ott hagyom a fogamat?

— Akkor Lámpásy fogja fölnevelni.

— Kockára tesszük a szabadságunkat is.

— Ha az ügy fontos: oda se neki.

— Vakmerő vállalkozáshoz kérem részvételét.

— Benne vagyok.

— Éppen szerencsétlen alkata folytán gondoltam önre.

— Mi lesz a teendőm?

— Ma éjjel tizenegy órakor találkozzunk a Pillvax-kávéházban: ott fogom közölni a részleteket. És tüstént munkához látunk.

— Pompás!

(Folytatjuk)

Milyen árukat szállít Jugoszlávia Magyarországnak

Megállapították a kontingens

A tegnapi hivatalos lap közli a Magyarország és Jugoszlávia között megkötött kereskedelmi és fizetési rendező szerződés szövegét, amelyet az év április 10-én írtak alá Beogradban. A szerződés rendezi a Magyarországra irányuló áruk kontingensét is, amely a következő:

	tonna
Friss tengeri hal	20
Sózott hal	200
Aszalt szilva	500
Dió	400
Szardínia olajban	50
Nyers birkabőr	440
Tüzifa, havonként	30.000
Faszén	12.000
Bányafa	2.000
Gömbfa	4.000
Tülevélü hasáb és hulladékfa celuloze gyártás részére	20.000
Fűrészelt, vagy hasított fa	16.000
Vasúti talpa darab	200.000
Tölgy épületfa	1.000
Tülevélü vágott fa	60.000
Lomblevelü vágott fa	3.000
Nyers kender	1.500
Vasérc	220.000
Pirit	40.000
Vasöntvény	60.000
Calcium karbid	800
Szén	1.000
Lignit vagy barnaszén	12.000
Metil-alkohol	120
Calcium acetat	100
Cserzőkivonat (tölgytülevélü) gesztenye	1.200
Trichloretilen	150
Tetrachloreten	250
Faszögek és facsavarak	50
Vasmangán	600
Cink	2.000
Cinkpor	1.000

A szilva behozatalt csak a szeptember végéig terjedő szezon alatt engedélyezik. A bányafa és tölgyépületfa kontingens csak akkor lehet kihasználni, ha ezt a jugoszláviai belső piac helyzete lehetővé teszi.

A Magyarországról jövő áru kontingentálása tekintetében a következő megállapodás jött létre:

	tonna
Bánkúti buza vetőmag	1.000
Kukorica vetőmag	50
Köszén	10.000
Koksz	25.000
Briket	1.000
Kender hulladék	50
Kender fonál	80
Kidolgozott bőr	50
Acélgépjármű vas	5.000
Lemez vas, félvasgyártmány	10.000
Nyers fekete bádóg	4.000
Vasúti sinek és felszerelés	6.000

Mennyit költenek a hadviselők naponta egy emberre. Párisból jelentik: Baudhin Ferdinand francia egyetemi tanár a háború kezdete óta tanulmányozta, hogy az egyes hadviselő feleknek mennyibe kerül naponta egy katona eltartása, illetve mennyit költ hadikiadásokra minden egyes ember után Baudhin számitása szerint Franciaország 14.25, Anglia 22.95, Németország 13.50, Belgium 2.70, Hollandia pedig 4.65 frankot költ naponta egy emberre. Eszerint Franciaország 600 millió, Anglia 1125, Németország pedig 1215 millió frankot költ naponta hadseregére.

Németország majdnem egész vas-szükségletét maga fedezi

Nyugat-Németországban üzembehelyezik a világ legnagyobb olvasztókemencéit — Növekedik a skandináviai ércbehozatal

Berlinből jelentik: Az 1936-ban bejelentett német négyéves terv fontos programjait közé tartozott az addig feltáratlan közép- és délnyugati-németországi vasércbányák kiaknázása. Az új vasérctelepek kiemelése a Hermann Göring-Művek keretében történik. Közép-Németországban az eredmény felülmuta a várakozásokat: 30-35 százalékos vastartalalom helyett

40 százalékosat nyertek.

Rövidesen üzembe helyeznek nyolc hipermodern olvasztókemencét, alighanem a legnagyobbakat a világon, hogy a közép-német érceket, melyek eddig a rajnai-westfáliai iparvidék olvasztókemencéibe kerültek, ezentúl a helyszí-

nen lehessen feldolgozni. Ilyenformán a német vasércszükségletet

a belöldi termelés jóformán egy-maga képes fedezni.

Emellett a keleti-tengeri svéd kikötőn, Lu eán át történő skandináviai ércszállítás, mely Németországba május elején szokott megindulni, az idén előreláthatóan még nagyobb mérvű lesz, hiszen az eddig Angliába és Franciaországba irányuló skandináv ércexport a politikai események következtében megszűnt. Hogy milyen nagy szerepet játszott az angol gazdasági életben, arra jelez, hogy a háborút megelőző két évben a brit vasbehozatalnak több mint 40 százaléka származott a skandináv felszigetről.

Elhalasztották a vasárnapi Szloga-Cement bajnoki mérkőzést

A noviszádi alszövetség hírei

Az alszövetség intézőbizottsága szerdán este megtartott ülésén újból kisorsolta az elmaradt bajnoki mérkőzéseket. Az új határmeghatározás a következő: **Junius 6:** Zsabalyon Trgovacskij—Jugoszlávia és Karlovcin Sztrazsilovó-Radnicski (Ingyija) II. osztályú bajnoki mérkőzések.

Junius 9: Palánkán PSK Szloga-Cement elsőosztályú és Futakon FSK-Noviszádi Gvozgyár II. osztályú bajnoki mérkőzés.

A fegyelmi bizottság 14 napra eltiltotta a játéktól a következő futballistákat: Radvanski (noviszádi ZsSK), Reismüller (MSK Radnicski), Devecerszki és Vaszics (sabai Radnicski). 2 hónapig nem játszhat Malesev (Jugoszlávia) és Jauch (noviszádi Rapid). Fe függészetittek a következő játékosokat: Jaeger (Zrinyszki), Sztapanovics (Jeasics), Detelin (Trgovacskij), Leudar (Isztra) és Kollár (Szóvácski).

Az igazgatótanács hozzájárult ahhoz, hogy az ingyijai ZsSK—NAK elsőosztályú bajnoki mérkőzést vasárnap 15.45 órakor kezdjék, hogy a NAK csapata és kísérei a 6 óras vonattal visszajöhessenek Noviszádra. Tudomásul vette a tanács, hogy a Vojvodina résztvesz Duna-Kupában, de a junius 2-i Noviszádi—Petrovgrad városközi mérkőzésre a Vojvodina köteles játékosokat adni a válogatottba. A vasárnapra kisorsolt Szloga—Cement bajnoki mérkőzést a Szloga kérésére elhalasztot-

BIRÓKÜLDÉS A SZUBOTICAI ALSZÖVETSÉGBEN

A szubotikai alszövetség területén vasárnap, a játékvezetők feltüntetésével, a következő bajnoki mérkőzések lesznek:

Bácztopán JAK—OSC Sonnenberg Szentán Jugoszlávia—Szentai AK Neverkla, Krszturon Jedinstvo—Radnicski (Ada) Ivánov, Adán Adai SK—Bácskogradistei AK Tamási, Sztanisicson Szloga—Csonoplyai SK Sztójánovics, Szomborban Szombori AK—Sze-

ták, mert a palánkai pálya még mindig víz alatt áll. A vasárnapi Trgovacskij—Makkabi ifjúsági bajnoki mérkőzésre a Makkabi nem áll ki. A Radnicski—Rapid ifjúsági bajnoki mérkőzést a Radnicski—Gragyanszki mérkőzés előtt játsszák le. A tanács a fegyelmi bizottsághoz utasította, bíróverés miatt Borisevet, a szabályi Trgovacskij játékost, a szabályi egyesületet pedig 250 dinárra büntette az alszövetség, mert április 28-án nem gondoskodott a rendfenntartásról. A május 19-i Trgovacskij—Obilics II. osztályú bajnoki mérkőzés nem a Trgovacskij-pályán, hanem a Karagyorgye-pályán lesz délután 10 órakor.

Bíróküldés a május 19-i bajnoki fordulóra:

Első osztály: Noviszádon Radnicski-mitrovicai Gragyanszki Sztankovics, Sabácon Mácsva—Isztra Petrovics Petar, Ingyiján ZsSK NAK Jokszics.

Második osztály: Trgovacskij—Obilics Weinberg, Dunav—Teksztil Tamás, NFK—Janosik Rackov, Stefanik—Sztrazsilovo Sztójánovics, Radnicski—Zrinyszki Borcsanin, Jelasics—Fruskogorac Eszes, MSK Radnicski—Zvezda Sztárcsevics, Zanatlia—Radnicski (S) Sztárcsevics, Zanatlia (S)—Trgovacskij Petrovics Petar, Rudar—Podrinje Petrovics Milenko, Jugovics—Gragyanszki Harry, Futaki SK—Rapid Komlós.

Ifjúsági bajnokság: Radnicski—Rapid Pastyán, NAK—Teksztil Huszka, Vojvodina—Isztra Kovács.

tozármetlicsi SK Bognicsár, Vrbászban VSC—Bela Zvezda Gerdec, Szrbobrában Szrbobráni SK—Krivaja Ruzmann, Szubotican Jugoszlávia—Sport Boros, SzAND—SZMTC Radovánovics, Radnicski—Bohémia Beleszlin, ZsAK Ib—Zrinyszki Ib Priboj, SzAND Ib—SZMTC Ib Matijevics, Radnicski Ib—Bohémia Ib Feiss, SzAND Ifj.—SZMTC Ifj. Misak, Radnicski Ifj.—ZsAK Ifj. Tönköly, Torzsán TAND—Ruszín Tusánovics, Feketicen Spárta—Viktoria Rudics.

Hogy áll a bajnokság?

KÖZÉPBÁCSKAI B-CSOPORT

1. Csantaviri AK	13	9	2	2	43:16	20
2. Crvenkai SK	11	8	2	1	24:12	16
3. Vrbászi SC	12	8	1	3	29:21	17
4. Szrbobráni AK	11	4	1	6	25:18	9
5. Bela Zvezda	11	4	1	6	16:21	9
6. Krivaja	11	3	2	6	19:29	8
7. Gragyanszki	12	3	1	8	13:36	7
8. Hajduk	11	1	2	8	8:29	4

ORSZÁGOS BAJNOKSÁG

1. Szilávia	3	3	0	0	4:1	6
2. BSK	3	2	1	0	7:4	5
3. Hajduk	3	1	1	1	6:4	3
4. Gragyanszki	3	1	0	2	5:5	2
5. Jugoszlávia	3	1	0	2	6:7	2
6. HASK	3	0	0	3	4:11	0

««(★★★)»»»

VASÁRNAP INGYIJÁN JÁTSZIK A NAK

A noviszádi alszövetség vasárnapi bajnoki fordulójából az ingyijai ZsSK—NAK mérkőzés emelkedik ki, amely az alszövetségnek két legjobb formában levő csapatát állítja egymással szembe.

A ZsSK-tól már nem lehet elvenni a bajnokságot, a mérkőzés tehát inkább erkölcsi szempontból fontos: a NAK folytatni akarja néhány hete tartó győzelemi sorozatát.

A mérkőzést Ingyiján és Noviszádon is nagy érdeklődés éri meg, a kékfelhérekét számos szurkoló kíséri el Ingyijára. A mérkőzés, mint lapunk más helyén is megírtuk, háromnegyednyolc órakor kezdődik, a NAK csapata és kísérei tehát este 7 órakor már újra Noviszádon lehetnek.

Futball-eredmények

Zagreb: Szilávia (Szarajevó)—Gragyanszki 2:1 (1:1), országos bajnoki mérkőzés, játékvezető Dattiló (Olaszország). A mérkőzést 2500 főnyi közönség előtt a szarajevói csapat szép játékkal megérdemelten nyerte. A purgerek közül csak Glazer játszott jól, a többiek kapkodtak. Gólvök: Lazarevics és Salipur (Szilávia) illetve Wófil (Gragyanszki).

FEKETICS:

Szloga (Szubotica)—Spárta 3:3 (3:1), barátságos, játékvezető Feiss.

Spárta—Bohémia (Szubotica) vegyes 5:4 (2:1), barátságos, játékvezető Radovánovics.

Kula: JSK—Bohémia (Szubotica) 7:4 (2:1), barátságos. A kulai gólokat Polyvas, Tremel és Schall, a szubotikai gólokat Hornok és Wegl rugta.

Temerin: TSK—NAK vegyes 3:2 (1:1), barátságos, játékvezető Döme, Gólvök: Szvetozár (2) és Sörös a TSK-ból, Kurunczy és Thurzó a NAK-ból.

Temerin: TSK oldboy—Radnicski oldboy 5:4 (1:2). A temerini gólokat Pfau (3), Kovács Gabi és Kovács Mihály rugta, a noviszádi csapatból Horváth (2), Burai II. és Grünberg volt eredményes.

Rövid sport hírek

Jugoszláv—olasz teniszeverseny kezdődik ma Zagrebban a Középeurópa-Kupáért. A jugoszláv csapatban Puncsac, Pallada és Mitics, az olasz csapatban Ramanoni, Cuccelli, Vidó és Del Belló játszik.

Vasárnap kezdődik a jugoszláviai Duna-Kupa, amelyért a szubotikai Bácska és ZsAK, a borovói Bata, osztrák Szilávia és noviszádi Vojvodina küzd. A győztes Toma Makszimovics borovói igazgató serlegét kapja. A május 19-i első forduló párosítása: Noviszádon Vojvodina—Szilávia és Borovón Bata ZsAK.

Mika Popovics vezeti Budapesten a magyar—román válogatott mérkőzést, ugyanakkor Bukarestben Podubszki, kedden pedig Temesvárott Mlinarics lesz a játékvezető. Bukarestben és Temesvárott tudvalevőleg a román—magyar B-csapatok mérkőznek.

Szombaton Bácsstopolán is előadják Cziráky-Fetter Imre „Muskáti” című színművét

A bácsstopolai »JAK« sportegyesület a Római Katolikus Jótékony Nőegylet műkedvelőinek közreműködésével szombaton este 8 órai kezdettel a Bakay kávéház nagytermében előadja Cziráky-Fetter Imre »Muskáti« című 3 felvonásos színművét, Tilger Mihály rendezésében. A darab szereposztása a következő: Kvanduk Jusi — Beregh Ninó patikuskisasszony; Bognár János — Kemeny István kereskedő; Acs Ferenc — Alsókői Koczky Kornél fetelepi tisztviselő; Tilger Mihály — Mejjes Turucz János kisgazda; König Erzsébet — özvegy Szabóné, Ninó háziasszonya; Turcsányi Annuska — Mária, Szabóné leánya; Schneider Dániel — Balangó Mihály bereslegény; Mészáros Rózsika — Manet, cigrátkodó parasztlány; Zemko Antal — Bandi, Mária valasztottja; Sulyok Istvánné — Paula, öregedő övőró; Vörös Juliska — Julis parasztlány; Devics Nándor — Pütyü Józsa; Sipos Dezső — Sötét Marci és Kremor Rezső — a vendéglős. A színdarabban szereplő gyöngyösbokreta tagjai: Kucsera Bözsike, Haasz Verinka, Balázs Ica, Bakay Csörike, Bakay Marika, Zemko Antal, Brinda Ferenc és Cszimár Lajos. Jegyek az előadásra elővételben Nagy Géza főutca divatáru kereskedésében kaphatók. Az előadás iránt nemcsak Topolán, hanem a környéken is hatalmas érdeklődés nyilvánul meg, annál inkább, mivel a szerző, Cziráky-Fetter Imre személyesen is megjelenik darabja bemutatóján.

Biztatóan indult meg a német-orsz árúcsere

Nemsohára rekord-méreteket áll

Berlinből jelentik: A megfelelő előkészületek után, melyekre az őszi hónapokat fordították, egyre jobban kimélyülnek a Németbirodalom és a Szovjetunió gazdasági kapcsolatai. December óta több száz ezer tonna gabona, ásványolaj és különböző nyersanyag került át Szovjetországból Németországba, s ezzel párhuzamosan orosz részről egyre nagyobb megrendelések érkeznek a német gép-, repülőgép-, vas- és acélárugyarakhoz. A precíziós munkák, a kezimunkával előállított gépek rendelése terén is emelkedő irányzat figyelhető meg.

1942-ig a két ország között az árúcsere olyan méreteket áll, amelyre 1913. óta nem volt példa.

Ezáltal hamarosan túl fogják szárnyalni a világháború utáni rekordév, 1931. eredményeit, amikor a német-orsz áruforgalom kulminált. A jelenleg érvényben levő szerződéseken túlmenően Németország és Oroszország közgazdasági tenyezői tervszerűen egyengetik az egyre intenzívebb áruforgalom további fejlődésének útját.

□ Több cikkre fogják kiterjeszteni az árellenőrzést. Beogradból jelentik: Az illetékes tényezők kidolgozták azoknak a cikkeknek a jegyzékét, amelyek eddig nem tartoztak az árellenőrzés alá. Ezeket sőt en ellenőrzik majd. Ezek a cikkek a következők: vas, réz, cink, cement, tegla és cserép, épületfa, mész, füstölthús, talpbőr, villamos felszerelési cikkek. Javasolták az étolaj árának ellenőrzését is.

TŐZSDE

BEOGRADI ERTEKTŐZSDE

Devizák: (kinálat — kereslet dinárokbán) + 28,5% prim.

Május 16.

Newyork (100 dollár) 4485-4425. Szaloniki (100 drachma) magánkliring 28.85-28.15. Newyork magánkliring 5520-5480, Berlin magánkliring 1490-1470.

Allampapírok: 2 1/2%-os Ratna Steta 415-414, kötés 415. 6%-os begluk 70.50-69.50, kötés 70. 6%-os dalmat agrár 61.25-60.50, 61-60.50.

Részvények: Narodna Banka -7900, kötés 7950-7900, Agrarna Banka kötés 175.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai és baranyai 249-251, tisztal uszáy 251-253, felsőbányai 249-251, délbányai 247-249, szerémi és szlavóniai 249-251. Rozs, bácskai 72 kilos 2%-os 200-202. Arpa, bácskai és szerémi 64-65 kilos 204-206. Zab, szerémi 200-202, szlavóniai 202-204. Tengeri, bácskai garantált minőség 190-191 vrsaci paritásban 189-190, indiai paritásban 190-191. Buzaliszt, bácskai és bányai állomásról nullás gg es g 362.50-372.50, kettés 342.50-352.50, ötös 322.50-332.50, hatos 302.50-312.50, hetes 272.50-282.50, nyolcas 175-180, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg es g 357.50-367.50, kettés 337.50-347.50, ötös 317.50-327.50, hatos 297.50-307.50, hetes 267.50-277.50, nyolcas 175, 180. Buzakorpa jutatszakokban bácskai és szerémi 162.50-165, bányai 160-162.50. Fehérbab, bácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 435-440. Sertésszár 25 kilos kánákban brutto nettóért 1825-1850, hordókban netto, franko hordó 1875-1900. Irányzat: Változatlan, forgalom közepes.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZÁRLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 8.50, London 15, Newyork 446, Milánó 22.50, Berlin 178.75, Szófia 5.50, Bukares 2.37.

□ A jugoszláv-német állandó gazdasági bizottság munkája zavartalanul folyik. Beogradból jelentik: A jugoszláv-német vegyes gazdasági bizottság munkája zavartalanul folyik és mindkét részről nagy megértéssel vannak egymás irányában. Az egyes szekciók behatóan tanulmányozzák az egyes kérdéseket. A fizetési módozatot kidolgozó bizottság még nem kezdte meg munkáját. Ez a szekció csak akkor fog tárgyalni, ha Szófiából visszatér a német küldöttség, amely ott tárgyal a fizetési kérdések rendezéséről. Beavatott helyről közlik, hogy a németek semmiféle külön követelést nem támasztottak a kivétel tekintetében, főleg azért, mert Németország nem tud az eddiginél többet szállítani azokból a cikkekből, amelyeket Jugoszlávia igényel. A német szén az utóbbi időben mégis nagyobb mennyiségben érkezik, mint a múltban.

□ A német alumíniumipar a legnagyobb a világon. Berlinből jelentik: A német alumíniumipar 1939-ben is megtartotta előségét. A háború hozzájárult a termelés további fokozásához és elősegítette az alumínium par fejlesztésére vonatkozó új német tervek megvalósulását. Ezért a termelés további fokozásával a jövőben is lehet számolni.

A REGGELI UJSÁG A MAGYARSÁG NAPILAPJA

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

Ne hamarkodja Ön el üzleti könyveinek lefektetését, hanem forduljon előbb szakemberhez, s így sok felesleges gondtól szabadul meg

BORBÉLY LAJOS professzionista könyvszakértő. Novisad, Postfah 75. Lakás: Kralja Petra II. 162. számú ház melletti új uccában.

URANIA MOZI, Novisad

Mától kezdve bemutatásra kerül a **PIROS BUGYELLÁRS** című legszebb magyar népszínmű. **Főszereplők: BORDY BELLA, KISS FERENC, SOMLAY ARTUR**. **CSÁRDÁSOK FILMJE!** Gondoskodjék jegyekről elővételben! Tel: 40-31

Negyvenegy

»Néhány cseppnyi NÖVENYHARMAT szárvizednek ad tartalmat! Használd este-reggel szőpen, megőrzi a fogadepene! Ara 14 dinár. 1879

ALLAST KERES

JO SZAKÁCSNÓ konyhában vagy kisebb kávéházban a férjével, aki pincér, egy helyen állást keres. Esetleg italmérést elszámolásra átvenne, vidéken is. Cime: Novisad, Aleksza Santiesu 16. 2922

ELADÓ

KOMPLETT Seifert biliárd jó állapotban eladó. Elite kávéház, Novisad. 2899

KIADO

KIADO június 1-re új házban egy háromszobás és több kétszobás lakás, kitűnő ivóvízzel a Jovana Ristitsca-uccában. Érdeklődni: Novisad, Szvetozara Markovicsa uccában, a most épülő háznál, a volt kiállítás telken. 2925

KERESLET

KERESÉK ÜGYNÖKÖKET (nőket) Novisad és környéke részére egy kitűnő moly-rtó szer eladására. Csak jó erők küldjék ajánlatukat: »2920« számmal a kiadóhivatalba. 2920

Minden este **vacsora különlegesség.**

Zsiga Ernő muzsikál,

hangulat, tánc reggelig az

ELITE kávéházban

(szemben a főpostával)

DESZANKA KREM arcát hófehérre, hamvássá és bársonysimává teszi (Kérjen ingyen mintát.)

JUGOFLORA A. D. BEOGRAD Cetinjska ul. 26.

KÜLÖNFÉLE

PAPLANOKAT KÉSZÍTEK pehelyből, vattából és gyapjuból. Ugy újak, mint régiak, átdo gozását vállalom. Bulyovics Beláne, Novisad, Luja Bartua 53 (volt Magyar ucca). 2491

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban és kereskedésekben. **APOTEKA KÜCHLER, VRSAC, 2474**

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet **DARUVARI** krém minden szaktüzetben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi. **BLUM** gyógyszerár, Szabotica.

JANGONIN golyócskák!

Elismert kitűnő, nagyon jó hatású szer hólyagbetegségeknek. Elismerő nyilatkozatok mindenki-nek rendelkezésére állanak. Évtizedek óta előállítja: **Mr. L. Gayer** gyógyszerár, Zagreb, Ilica 79. 2677

FIAT **AUTOMOBILE** **WARTA** **ACCUMULATOR** **WALVOLIN** **AUTÓ-OLAJ** **ALLANDÓ NAGY DOKTOR ÚJ ÉS HASZNÁLT AUTÓKBAN**

AUTO UNION **DKW** **WANDERER** **AUDI-HORCH** **PIRELLI-AUTOGUMI** **AUTÓ ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK** **AUGUST KUTALEK-NOVISAD** **KRALJA PETRA II. 64-84 TELEFON 31-06**

□ 2.8 millió embert kepeztek át Németországban. Berlinből jelentik: A Német Munkaerővelnőlet pályára előkészítő akciója (Berufserziehungswerk) átkepző és előkészítő tanfolyamain 1939-ben kerekén 2.8 millió szakmunkást nevelt a háborús gazdálkodás számára. Ilyenformán lehetett elérni, hogy a háború első negyedévében az elmúlt békeév hasonló időszaka alatt elvégzett munkának 78.2 százalékát, a háború második évnegyedében pedig 84.2 százalékát lehetett elvégezni.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Novisad, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andree Dezső**
A Munkaerővelnőlet vezetője: **Elaszek Ferenc**
Pretpiata — Előfizetés:
Egy óra 20.— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár (kihordó útján 172 din.)
Izlezi svakodnevo - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekk számla:
Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692